

Catalunya Cristiana

f/catalunyacristiana

instagram catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catalunyacristiana.bsky.social

@catoristiana

catalunya cristiana

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Memòries agraïdes de preveres

Les autobiografies de Josep-Ignasi Saranyana, Ramon Rossell, Josep Hortet
i Jesús Lanao dibuixen un mapa fidel de l'Església

P 8-13

Agustí Codinach

CRÒNICA DES DE ROMA

Comença el curs per a Lleó XIV

En l'horitzó, el viatge apostòlic a Nicea

P 16-17

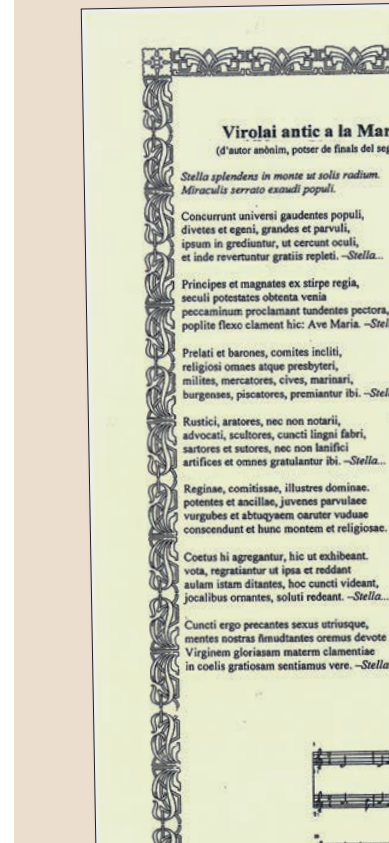

© Vatican Media

SUMARI

14 SETEMBRE 2025

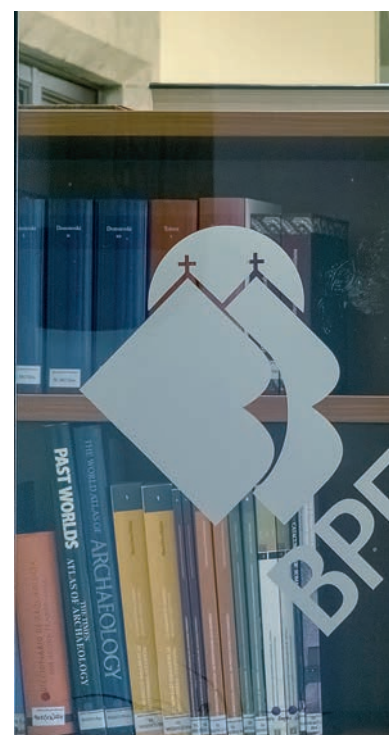
Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Reportatge	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

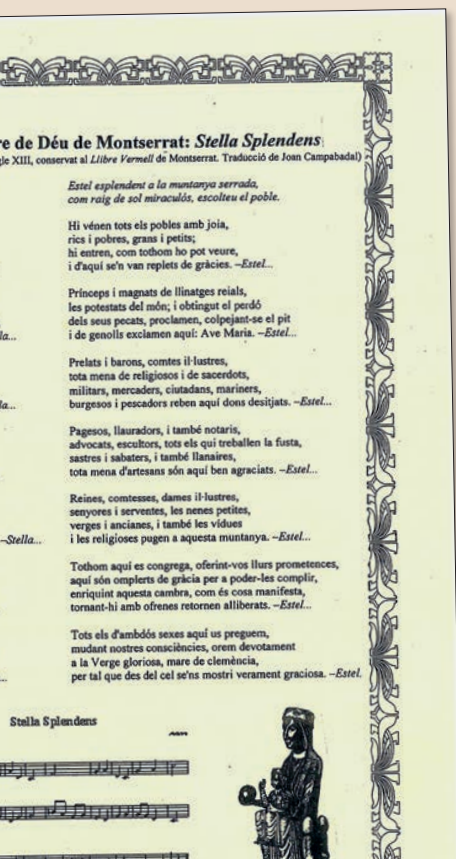

47

“Tota la comunitat cristiana ha de ser catequètica”

Entrevista a Isabel Campmany, delegada de Catequesi de Sant Feliu de Llobregat

38-39

Romeus que antany pujaven a Montserrat

Nora Vela aprofundeix en un dels goigs que reflecteixen els estaments socials de la Catalunya del segle XIII

EDITORIAL

Testimonis de fidelitat

Són força els sacerdots que, arribats a una edat provecta, decideixen posar per escrit la seva història personal i de servei eclesial. És una manera de consignar una trajectòria posada al servei de la construcció del Regne de Déu, però és també una oportunitat de transmetre reflexions i aprenentatges que sens dubte poden ajudar les joves generacions. En el número d'aquesta setmana recollim quatre d'aquestes autobiografies, conscients que en podrien ser moltes més, però que per la seva diversitat d'orígens i de serveis pastorals ja són suficients per ajudar-nos a plasmar una mirada polièdrica de la nostra Església més propera. Els testimonis de Josep-Ignasi Saranyana, Josep Hortet, Jesús Lanao i Ramon Rossell, entrats en la vuitantena i que sumen 340 anys de vida, són una porta oberta a moltes vivències compartides a nivell eclesial, que en bona mesura pivoten al voltant del Concili Vaticà II. Però són biografies que sobretot del que ens parlen és de fidelitat. Fidelitat a una crida, a una vocació i a un ministeri al servei de l'Evangeli de Jesús i dels germans. Són, per tant, un bon llegat per als sacerdots joves i per als que s'estan plantejant una vocació que, certament, llegint aquestes biografies concretes, sadolla de plenitud i de sentit tota una vida.

26-29

Estamperia San José: botiga centenària

106 anys d'història ininterrompuda d'aquest comerç especialitzat en article religiós

20-21

Un any escolar que comença

Una de les grans realitats de l'Església catòlica és la seva xarxa educativa

El baño.

Hay baños y baños. Los de Roca cuentan con el mejor diseño y la última tecnología para ofrecer soluciones sostenibles y de calidad y garantizar la mejor experiencia en el espacio de baño.

La setmana a les Xarxes

FRA OCTAVI VILÀ

@fraoctavi

03/09/2025

Bisbe de Girona

Fa una estona he pogut saludar el papa Lleó XIV per primera vegada. Li he lliurat una de les creus que donem als qui fan la Confirmació a la diòcesi. Hi diu "Prega i estima". El Papa m'ha respost que és un lema molt adient per a la vida dels joves cristians

EVA FERNÁNDEZ

@evaenlaradio

03/09/2025

Corresponsal de COPE a Itàlia i el Vaticà

El Papa segueix de prop la salut d'Ignacio González, el jove espanyol que continua ingressat al Bambino Gesù des del Jubileu dels Joves. El bisbe de Cartagena li n'ha mostrat una fotografia després de la visita que va fer ahir. Quan rebí l'alta, l'Ignasi serà amb el Papa

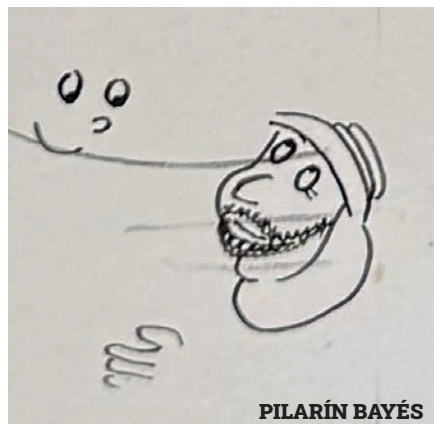
SALVADOR ILLA ROCA

@salvadorilla

02/09/2025

President de la Generalitat de Catalunya

Amb la inauguració de l'exposició *Montserrat, un mil·lenni: una contribució benedictina a la construcció d'Europa*, un dels símbols de Catalunya i un referent universal d'espiritualitat cristiana arriba a Brussel·les. Quin privilegi escoltar en directe l'Escolania de Montserrat

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

NOVA ETAPA DEL ROSARI AMB VEUS DIFERENTS

Es va enregistrar l'1 de setembre un renovat Rosari, sense perdre'n l'essència. Hi van participar el provicari de l'arxidiòcesi de Barcelona Emili Gil, el frare caputxí Josep Manuel Vallejo, la treballadora de Càritas Mar Galceran, la consagrada a l'orde de les Verges Gloria Reyes, el laic sabadellenc i pare de família Albert Serra i la col·laboradora de la parròquia de Santa Maria de Banyoles Marta Graboleda. S'hi han inclòs les tres noves lletanies introduïdes pel papa Francesc: Mare de Misericòrdia, Mare de l'Esperança i Consol

dels Migrants.

La pregària mariana, que s'emet per Ràdio Estel cada dia a les 7 del matí, té una direcció diferent en cada part. Els sis participants, a l'estudi i davant dels micròfons, van formar una petita comunitat per a una ocasió única. Aquesta nova emissió deixa enrere un període de més d'una dècada amb les veus dels qui eren, en el moment de la gravació, seminaristes d'arreu de Catalunya. Ràdio Estel agraeix als sis col·laboradors actuals el seu servei, com també als qui havien enregistrat l'anterior.

Zoom MACIÀ GRAU

Agustí Codinach

La temporada 2025/26 de Ràdio Estel va començar el dilluns 8 de setembre amb una graella plena de novetats que combina l'actualitat amb l'entreteniment. L'emissora, que manté l'aposta pel seguiment de la litúrgia i la informació religiosa, ha anunciat que aquest any tindrà la mirada posada en l'Any Gaudí, amb motiu del qual oferirà diversos espais que apropiaran els oients a la vida i obra de l'arquitecte català.

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

17 de setembre del 1978

Pau de Camp David, signada entre Israel i Egipte

Contrapunt

Creixent en la pobresa

**CARLA
HORTIGÜELA RIBA**
Psicòloga

Quan un infant creix en la pobresa, adquireix uns hàbits i unes creences que encara li comporten més dificultats per sortir d'aquesta situació. Per tant, quan volem ajudar una comunitat, no només hem de vetllar per les necessitats bàsiques, sinó que cal també parar atenció en l'autoestima de cadascun dels membres i proporcionar-los el suport emocional necessari per superar algunes creences que poden resultar molt limitants.

En relació amb l'autoestima, resulta complicat que un nen o una nena pugui entendre per què ell no estrena mai sabates o per què no pot tenir la samarreta del seu superheroi preferit. Que potser ell no s'ho mereix, igual que els altres nens?

A aquestes mancances, se sumen els sentiments que arrossegueu els

Els hàbits que s'adquireixen de petits són importants per al desenvolupament en la fase adulta

pares, que tenen feines precàries i, de manera inconscient, transmeten als seus fills que ells no són rellevants per a la societat.

Aquestes creences alimenten la divisió entre rics i pobres i propicien que aquestes comunitats s'aïllin de la resta de la societat.

Aquests sentiments dels pares poden donar lloc a estats d'ànim depressius, que influeixen en les relacions amb la família i poden tenir impacte en els menors i en l'estil parental que apliquen, que són factors clau a l'hora de construir l'autoestima dels infants.

També els hàbits que s'adquireixen de petits són importants per al desenvolupament en la fase adulta. Si els pares no tenen una feina constant que els obliga a complir un horari i permeten que els nens

no vagin a l'escola o hi vagin tard, no estan ensenyant la importància que pot tenir un compromís laboral i la importància de ser responsable amb els horaris, i quan creixen i tenen la primera feina, no són capaços de complir. Addicionalment, tampoc se'ls trasllada la importància que tenen l'educació i els estudis per al seu desenvolupament.

Per tot això, la millor manera que tenim d'ajudar aquests col·lectius és escoltant-los, coneixent-los i traslladant-los que la seva opinió serà important, i a poc a poc, fent un treball més profund i no tan immediat, aconseguirem que aquestes persones puguin afrontar la vida des d'una altra perspectiva que les empoderi i les faci menys vulnerables i que així ho puguin traslladar a les properes generacions. ■

Punt de vista

Vocació al sacerdoci

**FERRAN
ALMENDROS GARCIA**
Seminarista de Barcelona

Soc un jove normal, que va als mateixos llocs que els joves normals, però amb una expectativa de vida diferent

La vocació al sacerdoci ha vehiculat la meua vida durant els darrers quatre anys, quan vaig prendre la decisió d'entrar al Seminari en acabar els meus estudis universitaris. Aquests quatre anys universitaris han estat anys plens de goig. Tot volent recordar el bisbe Toni Vadell, traspassat a la casa del pare l'any 2022, diré que aquest període de discerniment ha estat "una passada".

Jo definiria aquest procés com un període on el candidat rep una atracció al Senyor, una atracció que et crida a ser sacerdot. Inicialment, jo no hi volia correspondre, però quan vaig adonar-me d'allò a què el Senyor em

cridava, i em crida, vaig acceptar-ho. A més, a mesura que anava creixent i madurant vaig anar descobrint que allò que més m'agradava era projectar la meua personalitat. És a dir, ser jo mateix en públic i adonar-me que la gent gaudia amb mi.

Nogensmenys, allò que em va confirmar va ser sentir que el sacerdoti no volia coartar aquesta manera de ser, sinó potenciar-la.

Em sento un afortunat en el Seminari per l'amor amb què els amics i familiars m'han tractat. Amics que des d'un primer moment ho veien amb certes reticències i que, en adonar-se de la felicitat que hi tro-

bo, passen a ser els garants d'aquest "projecte de vida". He de dir que la clau per gaudir al màxim d'aquesta vocació ha estat la normalitat amb la qual el Senyor m'hi ha cridat i la normalitat amb la qual el Senyor m'ha instat a viure-la. Sempre m'ha agradat dir que soc un jove normal, que va als mateixos llocs que els joves normals, però amb una expectativa de vida diferent.

Si hagués de fer alguna recomanació a algun jove que es troba davant d'aquesta "atracció al Senyor", m'agradaria dir-li que ho visqui amb tota naturalitat, amb valentia i alegria. ■

Quan intentem seguir Jesús, la nostra vida canvia.
Ell ens omple l'existència d'esperança i d'amor
desinteressat

Néixer de nou

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Arquebisbe de Barcelona

El text de l'Evangeli que l'Església ens proposa en l'Eucaristia d'aquest diumenge és l'escena del diàleg de Jesús amb Nicodem, un dirigent jueu que pertanyia als fariseus. Aquest era un grup que destacava perquè els seus membres intentaven complir estrictament la Llei de Moisès. Nicodem era un home íntegre i just, ja que es va oposar que jutgessin i condemnessin Jesús sense abans haver escoltat el seu testimoni (cf. Jn 7,50).

En el seu Evangeli, Joan ens explica que Nicodem va anar a veure Jesús en plena nit. Nicodem pot representar totes aquelles persones que cerquem Déu en les nostres nits fosques, quan no entenem bé què ens passa o no sabem quin camí seguir a la nostra vida.

Jesús fa a Nicodem una preciosa catequesi en què li mostra el nucli de la nostra fe. Crist és el nostre Senyor i Salvador. Jesús va ser enviat per Déu perquè tothom qui cregui en Ell tingui vida eterna. Ell espera de nosaltres que li responguem amb fe i amor. Qui camina darrere les seves petjades no caminarà mai en la foscor, sinó que tindrà la llum de la vida (cf. Jn 8,12).

Jesús explica amb tendresa a Nicodem que, si vol veure el Regne de Déu, ha de néixer de nou. L'ànima a obrir-se a la novetat de l'Esperit Sant, alè diví, vent de llibertat que sempre ens sorprèn i que sempre qüestiona la nostra manera de veure la vida. Demanem a Déu que ens envii el seu Esperit perquè transformi la nostra vida i ens doni forces per anunciar la Bona Nova i sembrar llavors de bondat en el nostre món.

Nicodem no torna a aparèixer en

escena fins gairebé al final de l'Evangeli de Joan. Jesucrist ha mort a la creu. Tot sembla perdut. Nicodem és un dels qui demana el cos de Jesús als romans, perquè li vol donar una sepultura digna. De fet, compra unes cent lliures d'una mescla de mirra i àloe per ungir el cos de Jesús. Aquesta quantitat era normalment usada per a la sepultura dels reis.

La trobada amb Jesús ha fet que Nicodem nasqués de nou. El seu cor desborda generositat. Quan intentem seguir Jesús, la nostra vida canvia. Ell ens fa sortir de la foscor i ens omple l'existència d'esperança i d'amor desinteressat.

Benvolguts germans i germanes, l'exemple de Nicodem ens ajuda a trobar Crist quan estem desorientats i perduts en la tenebra. Ens mostra que és possible sortir de la foscor i, amb l'ajuda de Déu, trobar la pau que el nostre cor anhela. ■

Quatre capellans jubilats tornen a passar la seva vida pel cor, glossant la història eclesial i del país, i la transmeten a les generacions més joves

MEMÒRIES QUE SÓN UNA ACCIÓ DE GRÀCIES

Mossèn Ramon de Canillo va rebre l'Orde de Carlemany de mans del cap de Govern d'Andorra, Xavier Espot, el 10 de juliol passat a Aina. Per aquesta casa de colònies hi han passat durant 49 anys d'història més de 25.000 infants i 1.800 monitors.

JOAN ANDREU PARRA

En les etapes finals de vida són un grapat els capellans que decideixen recapitular la pròpia història i escriure les seves memòries, en el que gairebé podria ser un gènere literari amb característiques pròpies. No en va, aquests llibres editats en formes molt diverses, ja sigui amb editori-

als o més modestament autoeditats, són un fidel sismògraf de la vida de l'Església i del poble de Déu.

En aquest reportatge quatre capellans entrats en la vuitantena i que sumen 340 anys de vida, amb diversos perfils pastorals i localització geogràfica i que recentment han editat les seves memòries, expliquen què

els ha impulsat a fer aquest exercici i quin n'és el propòsit. Es tracta de llibres que han estat cuinats amorosament, com el de Josep-Ignasi Saranyana (Barcelona, 1941), que estudià a Alemanya amb el teòleg Ratzinger, futur Benet XVI, i que va ser ordenat capellà incardinat en l'Opus Dei l'agost del mític 1968: "Un estiu complicat per la gran contesta clerical contra la *Humanæ vitæ*." Una llarga entrevista que se li va fer amb motiu de la jubilació acadèmica i que

es va editar l'any 2011 va ser l'embrí d'unes memòries que arriben a 524 pàgines publicades, fetes "sense presses, bullint l'escudella a foc lent, com les àvies. N'he gaudit molt, destriant records, que em brollaven plàcidament, mentre agraïa a l'Altíssim haver-los viscuts".

Les de Josep Hortet (Barcelona,

1937) també s'han gestat al llarg d'una colla d'anys i, com escrivia Josep M. Fisa a *L'Agulla* n. 147: "Ha tingut dubtes en el transcurs de la seva redacció, però ha insistit i ha deixat que veiés la llum. Per això és un llibre valent, perquè l'ha anat construint lentament i té la coralitat de moltes persones." Precisament, el to de les memòries d'aquest prevere diocesà fill del barri de la Sagrera és positiu i amb una mirada esperançada, barrejada d'ironia i compassió: "He decidit presentar la recerca de llums i pràctiques d'un cristianisme personal i comunitari que ara mateix continua donant-me esperança i que mereix donar-ne gràcies. No m'he aturat en les lamentacions per les mediocritats institucionals i de les persones en l'Església i en la societat, tampoc en les meves pròpies."

En les seves memòries, Saranyana ha decidit "emboirar poques coses. Si no he volgut contar una cosa, no n'he parlat gens ni mica, per no despertar curiositats innecessàries". En canvi, ha decidit il·luminar que, "tot i les meves malalties, de les quals en parlo a dojo i amb una mica d'humor, he gaudit molt del meu sacerdoci. Em sap greu que, ara per ara, no hi hagi gaires seminaristes, i encomano a Nostre Senyor que la cosa canviï. M'agradaria que les meves memòries despertessin alguna vocació sacerdotal".

Les memòries de Jesús Lanao (Lleida, 1943) també pretenen "remarcar el meu agraïment a totes les persones que m'han ajudat a ser com soc i a fer el que he pogut fer. D'altra banda, no he tingut especials conflictes ni disgustos en el meu itinerari vital. Ni tampoc he volgut relatar alguns episodis negatius que he viscut. Sempre m'ha agradat aquest poema curt de Pere Casaldàliga que diu: *Al morir recibiremos / como último Sacramento / el olvido de lo malo. / La Gloria será, en gran parte, / un recuerdo agradecido*".

El record escrit de Ramon Rossell (Bellcaire d'Urgell, 1939) també ha estat llargament esperat, el mossèn per qui "no hi ha paraula més fecunda que la de *fidelitat*", que porta 59 anys pasturant Canillo i com a capellà del santuari de la Mare de Déu de Meritxell, patrona d'Andorra i amb 49 anys de colònies populars a la casa d'Aina, que "donen la satisfacció de lligams amb molts companys de

**JOSEP-IGNASI
SARANYANA**
"M'agradaria que
les meves memòries
despertessin alguna
vocació sacerdotal"

RAMON ROSSELL
"Ser de poble,
treballar de pagès,
jugar al club de
futbol Bellcairenc,
marcant gols,
m'ha donat la
gran estimació al
camí sacerdotal de
l'Església, malgrat
les dures tarteres"

JOSEP HORTET
“Molta gent m’ha fet molt de bé amb la seva amistat, reflexió, benvolença i pregària. Va bé la varietat, que n’hi hagi de fora del cercle confessional”

JESÚS LANA
“Com a jesuïta-capellà-obrer el meu ministeri l’he exercit fonamentalment a la feina i al barri, compartint vida i preocupacions de companys i veïns”

camí”. En aquestes memòries que recullen tota la intensa tasca pastoral de mossèn Ramon a Andorra des de l’any 1966, “he volgut il·luminar que la felicitat és deixar-se estimar per poder estimar una mica més cada dia”, assegura.

GENERACIÓ QUE VA VIURE EL CONCILI VATICÀ II

Aquests preveres van formar-se i ordenar-se en un moment en què el catolicisme començava a perdre influència política i social i en què les xifres, en contrast amb les ordenacions massives del Congrés Eucarístic Internacional (1952), començaven a minvar. “Ja des de petit no combregava amb el nacionalcatolicisme, que el trobava contrari a l’Evangeli, i treballava en els meus ambients de Seminari i parròquia mirant d’influir amb l’espiritualitat de la JOC per la liquidació de la dictadura franquista. Volia assemblar-me més a la versió eclesial francesa que ens arribava per

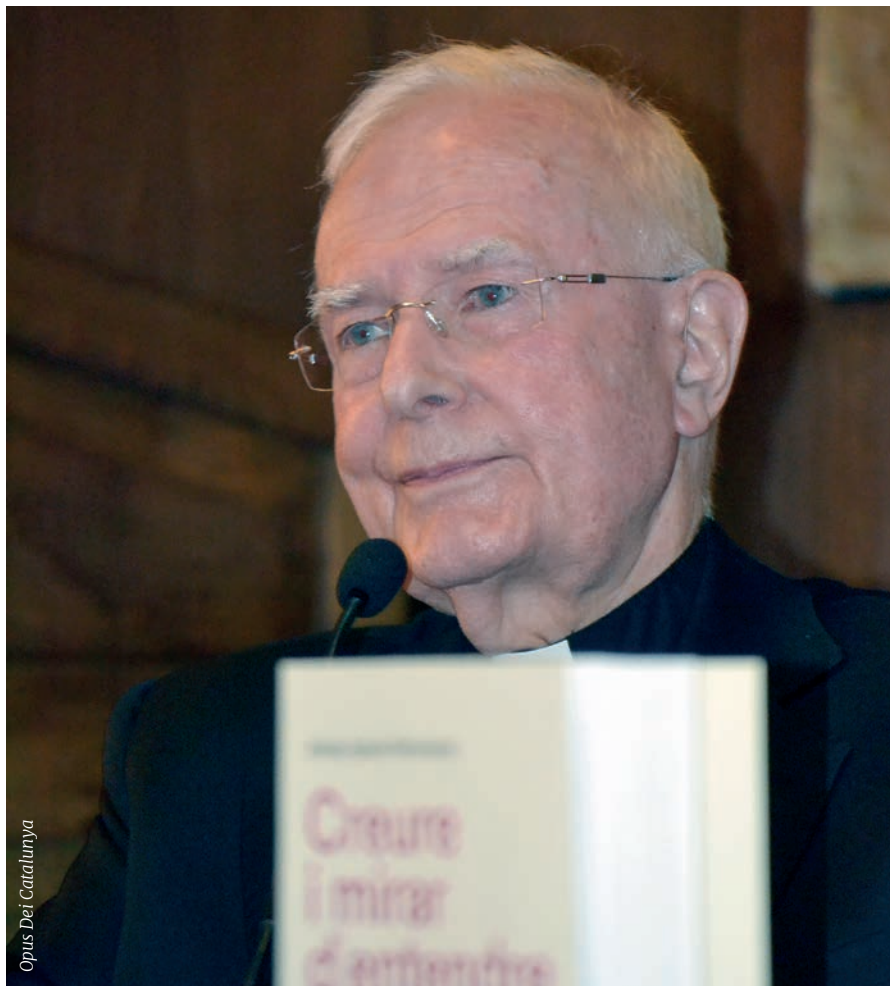
l’ACO i altres fonts. Vaig demanar permís al meu superior del Seminari per no anar a la catedral una vegada que va venir Franco, i m’ho van concedir”, remarca Hortet.

Saranyana mirant la infantesa remarca que “em va influir molt l’Acció Catòlica dels Josepets: el concurs catequètic diocesà a les acaballes del 1951, els posteriors cercles d’estudis a la parròquia, l’equip de bàsquet, les colònies a Capellades a l’estiu, el tarannà dels grans que ens donaven bon exemple... La meua adolescència va ser tranquil·la i sense grans ensurts. N’estic molt agraït a Nostre Senyor i als meus pares”.

El jesuïta Lanao entra en més detall en aquest context històric: “Entro a la Companyia l’any 1970, quan començava la crisi del postConcili, també dins el mateix ordre: nous plantejaments teològics, anar a viure als barris (tot deixant els convents grans), la Missió Obrera, companys que en sortien... El nacionalcatolicisme feia aigües i, alhora, sorgien les Comunitats Populares de Base, Cristians pel Socialisme, a banda dels moviments especialitzats com JOC, JOBAC, HOAC, ACO. Període de renovació i d’esperança. La secularització posterior ja es veia venir...”

“Al setembre de 1950 començarem el primer curs d’Humanitats quaranta-nou nens. L’any 1963, el bisbe Ramon Iglesias Navarri ens consagrava sacerdots a nou. Quaranta s’havien quedat pel camí. I dels nou companys que fórem consagrats sacerdots per la Festa de Sant Pere a la Pobla de Segur, tres penjaren els hàbits a la figuera. Em deien que volien fer avançar l’Església. Per a mi, no hi ha hagut cap transició decebedora. Hem caminat. El camí ens ha marcat el camí. Estic convençut que ser de poble, treballar de pagès, jugar al club de futbol Bellcairenc, marcant gols, m’ha donat la gran estimació al camí sacerdotal de l’Església, malgrat les dures tarteres”, anota Rossell.

La irradiació del Concili Vaticà II afecta de ple aquestes biografies: “El Concili cercava una reforma, un posar al dia la renovació del pensar i actuar de la comunitat catòlica en clau de fraternitat oberta per fer un món en pau, una família de pobles de la terra, sense condemnes. La salvació de les persones i la vida comunitària reeixida és la llei suprema”,

Opus Dei Catalunya

Saranyana, un dels teòlegs catalans internacionalment més coneguts, es felicita que “sortosament, sembla que la teologia recupera de mica en mica cotes perdudes. Joseph Ratzinger n’ha estat un dels grans promotors”. A la imatge, en la presentació de les memòries que es va fer l’abril passat a l’església de Santa Maria de Montalegre.

valora Hortet que, precisament, va ser secretari del Dr. Manuel Bonet i Muixía Roma en l'etapa preparatòria del Concili.

En l'anunci del Concili i la seva obertura, Saranyana es trobava a la Universitat de Barcelona, "on aquests esdeveniments no tenien cap ressò. No va ser fins la meua anada a Roma, per fer els estudis institucionals de Teologia, a la tardor del 1964, que vaig copsar la importància del Concili, encara que no del tot, perquè la teologia que jo escoltava a classe era encara neoescolàstica. Pertanyo més aviat a la generació que es va trobar amb el Concili després del Concili". Pel que fa a la recepció dels documents conciliaris, Saranyana opina que "ja se sabia d'antuvi que una renovació teològica tan important necessitaria temps per pair-la. Tanmateix, es creia que només caldria un canvi generacional. Però, no ha estat així. En primer lloc, per la dialèctica entre continuïtat i discontinuïtat, que ha estat una veritable sorpresa. Després, la monumental davallada clerical i dels instituts religiosos, potser mai viscuda, ni en els temps de Luter. I a tot això s'hi ha afegit la revolució del 68".

Mossèn Ramon de Canillo recorda el pare Joan Quer, director espiritual del Seminari del bisbat d'Urgell: "Les seves idees de llibertat, de sortir de les esglésies per viure la proximitat amb el poble, la invitació a superar tota mena de tabús, tot això i molt més foren per al Seminari l'arcada del Concili Vaticà II". Mossèn Ramon va ser vicari diversos estius a l'església de la Trinité de París i va aprofitar per acostar-se "sense cap mena de por" al Maig francès del 68: "De l'abans i del després del Concili Vaticà II n'ha sortit la llum que ha guiat dia a dia el camí pastoral. Aquests darrers quinze anys per orientar la formació dels joves monitors he seguit les petjades del capellà Guy Gilbert, *l'abbé des loubards*. Guy diu: '*Larue est mon église*'. Un servidor dic: 'El lleure és la meua església.' Això sí, sempre amb els evangelis a la mà".

Lanao lamenta que "el Concili va quedar frustrat atès que els propis documents eren, en part, contradictoris. Va ser una mena d'equilibri polític entre les dues tendències que es van manifestar entre els bisbes. I el posterior papat de Joan Pau II va acabar de desmuntar la línia més avançada".

DE LA FAMÍLIA CARNAL A LA FAMÍLIA AMPLIADA

Tots aquests capellans són fills de famílies concretes, que els han determinat, amb les quals, un cop de preveres, han concretat una relació: "També els capellans hem d'estimar de fets i de paraula la nostra família. En cada etapa de la vida familiar hem d'estar atents a discernir les variants d'aspectes i d'intensitat que hi pot haver. No fallar pel fet d'estar massa centrats en la nostra pròpia persona i els nostres plans de pastoral i oblidar els nostres pares, germans, família més àmplia, els joves i petits que van venint. Actius i creatius sense ofegar mai, fent bona companyia, podria ser un lema", reivindica Hortet.

Les famílies d'aquests joves re-

accionaven en saber que volien ser capellans: "Els pares van rebre la notícia amb sorpresa, però no s'hi van oposar. Potser els va apaivagar un besoncle que era mossèn del bisbat de Vic, molt respectat a la família. A més, el fet que l'ordenació no suposés desvincular-me de la vida universitària els va agradar", observa Saranyana. "A la meua mare li feia il·lusió que jo fos capellà. El meu pare, marcat com els seus companys bellcairencs per les idees de la República, em deia: 'Si no vols ser capellà, no ho siguis. Ja et donarem un altre ofici'", recorda Rossell. "A la família em veuen com el parent que, a més, és un jesuïta/capellà 'atípic'... Tenim una relació magnífica, amb total confiança i llibertat", il·lustra Lanao.

Sense oblidar que, en el seu servei

"D'hortet a Hortet", una imatge del llibre de Josep Hortet conreant l'hort de Mare de Déu del Port en temps del confinament, parròquia on va ser rector 33 anys.

pastoral, també han edificat una família molt més àmplia fent-se presents en el moment més significatiu de les vides de moltes persones amb l'administració dels sacraments del bateig, la primera comunió o el casament: "Sentir-se servidor i no poderós davant les persones i famílies que celebren els sacraments ho anem aprenent tota la vida. Procurar respectar, tenir trobades positives i amicals, valorar, comprendre i posar esperança és el context en el qual hem d'ambientar les celebracions", relata Hortet.

Saranyana, com a capellà, ha conjuminat la tasca acadèmica a la Universitat de Navarra durant més de quaranta anys, amb una activitat pastoral intensa, sobretot universitària: "Són dues vessants ministerials: l'ensenyament i la investigació a nivell mitjà i superior, i l'administració del sacrament de la penitència (moltes hores i amb gran consol per a la meua ànima) i la predicació, sobretot a petits grups. Mai la brillant oratòria sagrada, perquè no he estat

un predicador afamat, sinó discret. Alguns casaments de col·legues i molts funerals, malauradament!"

Aquesta família àmplia també afaïçona Lanao: "Com a jesuïta-capellà-obrer, el meu ministeri l'he exercit fonamentalment a la feina i al barri, compartint vida i preocupacions de companys i veïns. També en els equips dels moviments HOAC, JOBAC i ACO. De fet vaig estar rumiant dos anys llargs si m'ordenava de prevere... no volia ser jerarquia, sinó cristià de base. Finalment un jove militant de la JOBAC em va convèncer, tot dient que em necessitaven i que podria ser més útil... Veritablement em sento acompanyat i estimat per molta gent. I en aquest camí vull remarcar els col·lectius de la Missió Obrera i dels capellans obrers, que m'han fet com soc."

SER UN REFERENT I LES FONTS D'INSPIRACIÓ

Tot prevere té una ascendència sobre la seva comunitat i cadascú ho

viu de manera diferent: "He procurat dedicar temps a la reflexió, a la pregària, a l'estudi i actualització cultural, a saber dialogar i aprendre sempre de la vida a la llum de l'Evangeli, no esdevenir un propagandista de la religió o de les meves idees, sinó un codeixable de l'Evangeli a les reunions. Humilitat i respecte en relació amb tothom, però no indiferent sinó responsable. Amb el temps a moltes persones amb qui tractes i amb qui has viscut etapes diferents et pots sentir un referent. És bo procurar que tots ens sentim uns referents, els uns pels altres", sosté Hortet. Saranyana, per la seva banda, s'ha sentit "poques vegades" referent d'altres persones, per ser mossèn: "En l'àmbit acadèmic, en el que m'he desenvolupat, els referents van per altres vies." Lanao tampoc no se sent un referent de ningú: "Més aviat per a mi em resulten referents altres familiars, amics, militants i veïns dels barris en els quals he viscut, que m'han ensenyat a descobrir l'Evangeli i Jesús

Jesús Lanao presentant el llibre de memòries a la parròquia de Sant Ignasi de Lleida.

de Natzaret en la vida diària, a voltes molt dura per a ells...”

Rossell tampoc no se'n sent, de referent: “Pobre de mi! No he tingut altre anhel que caminar amb la guia de muntanya que es diu Evangeli. La coherència no és fàcil. Em feien mal les paraules que em deien els companys de la màquina de batre [on va treballar-hi amb 16 anys]: ‘Dels capellans, escolta el que diuen, però no miris el que fan’. Dono les gràcies als companys del cafè del poble de Canillo que tot jugant la partida de botifarra, m’han ajudat a ser coherent sobretot amb els infants i amb els joves. Com diu repetides vegades la meua guia: ‘Sortiu a sembrar...’”.

Són vides que se sostenen en fonts on anar pouant: “La vida i la Bíblia, el Nou Testament sempre m’han parlat i moltes veus que trobes que et porten a la Veu, al Crist. Paraula de Déu. Molta gent m’ha fet molt de bé amb la seva amistat, reflexió, benvolença i pregària. Va bé la varietat, que n’hi hagi de fora del cercle confessional”,

recomana Hortet. “He volgut ser un sacerdot de veritat i perseverar fins a l’òbit. Els lògics alts i baixos no m’han produït mai grans trasbalsos. Els he procurat resoldre, demanant consell i amb l’ajut de Déu”, subratlla Saranyana. El jesuïta Lanao cita com a fonts d’inspiració “Ignasi de Loiola, René Voillaume, Gustavo Gutiérrez, Jon Sobrino, Theillard de Chardin. També molts companys jesuïtes germans coadjutors (no ordenats) que tot fent serveis humils i pràctics (infermeria, cuina, porteria, fusteria, etc.) i la seva actitud senzilla i amable m’han aprofitat al Jesús fuster de Natzaret. El fet de no tenir poders per sobre dels altres facilita la humilitat evangèlica”.

Per a mossèn Ramon, és font d’inspiració “la tendresa de la meua mare on pouo la tendresa que ara puc donar als infants. L’esperit treballador del meu pare. Em deia i m’ho diu cada dia quan miro la foto emmarcada del seu casament l’any 1934: ‘Que ningú et regali res; guanya-t’ho tu; no malgastis ni estalviïs, administra

perquè els diners als bancs no crien! I estima el lloc on vius’, per això signo mossèn Ramon de Canillo. He après dels veïns d’Organyà i comarca i dels de Canillo i dels infants i joves d’AINA. A la tauleta de nit al costat dels Evangelis hi tinc el llibre de Bernanos, que m’ha acompanyat sempre, *Le journal d’un curé de campagne*. Tot il·luminat, com ho vaig aprendre de les reunions de la JOC i de la HOAC en la revisió de vida, amb l’Evangeli”.

Amb tot, són preveres que en el crepuscle vital no resten de braços plegats: “La lluita avui dia continua per la reforma eclesial i per les causes de la pau, l’ecologia, el feminisme, la justícia social enfront del capitalisme, de la bel·ligerant incultura humanística de la ultradreta religiosa i política en acció”, assegura Hortet. Precisament, quan mira el final de vida pensa “en la vida transfigurada que esperem, podrem conversar amb les persones estimades que ens han precedit i que enyoro retrobar”. ■

BIBLIOGRAFIA

HORTET GAUSACHS, JOSEP.
La nostra història, la meua joia. Centre de Pastoral Litúrgica, 2024

LANAO CLAVERA SJ, JESÚS.
Mis memorias. Antes de que se me olvide todo... Autoedició, 2023

ROSSELL SERRA, RAMON.
Carta d'un capellà jubilat als seus amics. Editorial Claret, 2025

SARANYANA, JOSEP-IGNASI.
Creure i mirar d'entendre. Memòries d'un historiador de la filosofia i la teologia. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2024

V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana coneixem l'agenda del **papa Lleó** fins a finals d'any, recollim les **Jornades de Teologia d'Urgell** i **Armand Puig** reflexiona sobre el nou **curs escolar**

Bisbat d'Urgell

La tradicional festa de Sant Gil, el patró dels pastors, al santuari-basilica de la Mare de Déu de Núria, es va celebrar el dilluns 1 de setembre, presidida per primera vegada per Mons. Josep-Lluís Serrano, bisbe d'Urgell. Malgrat la pluja, es va poder dur a terme la processó de la imatge de la Mare de Déu, portada pels pastors fins a l'ermita de Sant Gil, mentre es cantaven els goigs de Sant Gil i de la Mare de Déu de Núria.

El Papa té agendats els principals actes fins a inicis del 2026

Lleó XIV encara la recta final del Jubileu

ÁNGELES CONDE

Ciutat del Vaticà

En els primers dies de setembre, el Dicasteri per a l'Evangelització, encarregat de l'organització d'aquest Jubileu de l'Esperança, va comunicar que ja han travessat la Porta Santa de la basílica de Sant Pere més de 24 milions de pelegrins. I encara queden esdeveniments importants previstos fins que, el 6 de gener del 2026, el papa Lleó XIV no tanqui la darrera de les portes santes de Roma, la de la basílica de Sant Pere.

Entre aquests esdeveniments jubilar, al setembre tindrà lloc la commemoració dels nous màrtirs i testimonis de la fe en la qual el Pontífex presidirà una celebració ecumènica a la basílica de Sant Pau Extramurs. Es tracta d'un esdeveniment jubilar que entronca directament amb el Jubileu de l'any 2000. Llavors, per voluntat de Joan Pau II, es va crear una primera comissió de nous màrtirs i testimonis de la fe per es-

tudiar les vides d'aquells que van morir per la causa de l'Evangelí. I no només d'aquells que eren catòlics. Francesc en convocar el Jubileu va demanar que la comissió actual examini també els casos de cristians màrtirs d'altres confessions evocant "l'ecumenisme de sang".

L'endemà d'aquesta commemoració, el 15 de setembre, se celebrarà el Jubileu del Consol. Lleó XIV presidirà una vetlla de pregària a la basílica de Sant Pere sota el lema "Tornar l'esperança eixugant les llàgrimes". Setembre conclourà amb dos Jubileus més: el dels Treballadors de la Justícia i el dels Catequistes.

Octubre i novembre arribaran amb més esdeveniments jubilar grans i desembre tancarà aquestes cites amb el Jubileu dels Presos, molt estimat pel papa Francesc el qual, a la butlla de convocatòria del Jubileu *Spes non confudit*, va deixar per escrit que obriria una Porta Santa en una presó. I així ho va fer el 26 de desembre de l'any passat quan va obrir la cinquena Porta Santa del Jubileu a la presó romana de Rebibbia.

Aquestes són algunes de les cites importants que el papa Lleó XIV ja té a l'agenda almenys fins a principis del 2026. Des que va tornar de Castel Gandolfo posant fi als seus dies de descans a les Vil·les Pontificies, el Sant Pare ha treballat intensament mantenint diferents audiències diàries amb tot tipus de pelegrins, fidels i personalitats. Especialment comentat i celebrat ha estat un dels seus discursos adreçat a un grup de funcionaris i representants polítics francesos al qual va rebre en els darrers dies d'agost al palau apostòlic. Lleó XIV els va parlar de la coherència entre vida privada

i vida i responsabilitat públiques tot recordant-los que "el cristianisme no es pot reduir a una simple devoció privada, perquè implica una forma de viure en societat marcada per l'amor a Déu i al proïsme, el qual, en Crist, ja no és un enemic sinó un germà". "No hi ha separació en la personalitat d'una figura pública: no hi ha el polític d'una banda i el cristià de l'altra. Sinó que hi ha el polític que, sota la mirada de Déu i la seva consciència, viu els seus compromisos i responsabilitat cristianament", afirmava el Papa.

Dues qüestions més es podrien definir abans no acabi aquest mes de setembre. D'una banda, on residirà el Pontífex. Segons explica la premsa

El possible viatge de Lleó XIV a Turquia a finals de novembre, amb motiu del 1.700 aniversari del Concili de Nicea, podria incloure una visita al Líban

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Universitats de frontera

© Vatican Media

Després de la seva estada a Castel Gandolfo el Papa ha mantingut una activitat intensa amb audiències diàries.

italiana, d'aquí a pocs dies Lleó XIV es podria traslladar finalment al palau apostòlic. En aquests mesos s'han fet una sèrie d'obres de reforma i millora per adaptar els apartaments pontificis després de 12 anys sense que ningú hi visqués. El Pontífex continua residint a la casa que li va ser assignada en qualitat de prefecte del Dicasteri per als Bisbes, un pis al Palazzo del Santo Ufficio. Lleó XIV no es traslladaria sol al palau apostòlic. Segons el que ha difós la premsa italiana, al Pontífex l'acompanyarien el seu secretari personal, el sacerdot peruà Edgar Rimaycuna, i tres religiosos agustins que formen la sagristia pontificia de la qual s'ocupen els agustins des de fa segles. Per tant,

el Papa no viuria sol al palau apostòlic, sinó en una comunitat formada pel seu secretari i tres agustins més.

La segona de les incògnites que es podrien esvaïr d'aquí a poc és la del destí del primer viatge apostòlic del Papa. El possible viatge de Lleó XIV a Turquia a finals de novembre, amb motiu del 1.700 aniversari del Concili de Nicea, podria incloure una visita al Líban. És el que va anunciar fa uns dies el patriarca maronita, el cardenal Bechara Boutros Rai, durant una entrevista amb la cadena al-Arabiya TV. El purpurat libanès va assegurar que, malgrat que no hi ha confirmació oficial, el viatge al país dels cedres es produiria abans no acabés l'any. ■

Aquest estiu he estat durant 10 dies a l'Equador amb la delegada de la pastoral universitària i dos representants d'universitats catalanes dins del projecte en construcció anomenat *Universitats de Frontera*.

Comparteixo dos moments i una reflexió. Primer moment: a la Universitat PUCE de San Lorenzo, al nord d'Esmeraldas, prop de Colòmbia, sota el context del narcotràfic. Moment dos: a la PUCE de l'Amazònia, context de petrolíferes i problemàtiques medioambientals. El pare Jonhy, capellà a la zona d'Esmeraldas, diu als alumnes d'infermeria: "Agafeu-vos a Déu i a l'estudi; aquest és el camí de la vida... l'altre camí és el de la mort." No era una metàfora.

La universitat catòlica d'allí porta Vida; futur, esperança.

La possibilitat de dur una vida honrada; de fer el bé a un mateix i als altres. L'altre camí, el de les bandes i el narcotràfic, condueix a la mort literalment. La universitat catòlica d'allí és amb la comunitat, entreteixida amb el context físic i social; indescribable. No és només la seu de coneixement, sinó un motor de canvi, de salvació, de resolució de problemàtiques majúscules.

I Déu... Agafar-se a Déu en contextos de violència extrema, de pobresa, d'inhumanitat, d'exploatació de la natura... Agafar-s'hi fort en l'adversitat, tenir-lo com a pilar, motor d'esperança i d'amor... Universitats en una frontera com la que he vist són com el batec de Déu enmig de la selva; una font d'inspiració per a les universitats cristianes d'aquí.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

Prop de 150 persones van assistir als dos dies de formació

Les Jornades de Teologia reflexionen sobre “l’esperança que no es rendeix”

El delegat d'Ensenyament, Mn. Pepe Chisvert, introduint les Jornades.

ANNA TORNÉ

La Seu d'Urgell

Fotos: Bisbat d'Urgell

El Seminari diocesà d'Urgell va acollir les Jornades de Teologia, organitzades per la Delegació d'Ensenyament del bisbat d'Urgell, el dijous 28 i divendres 29, a la Seu d'Urgell. Presidides per Mons. Josep-Lluís Serrano, bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, van

comptar amb l'assistència d'un gran nombre de professors i mestres de religió, catequistes, agents de pastoral, preveres, diaques i seminaristes, membres de Càritas, fidels i veïns de les comarques de la diòcesi d'Urgell i del Principat d'Andorra.

Enguany, en l'any del Jubileu de l'Esperança, el tema de les Jornades va ser *L'esperança que no es rendeix*, desglossat el primer dia per la Dra. Margarita Bofarull, religiosa del Sagrat Cor, membre del Consell Directiu de la Pontificia Acadèmia per a la Vida i presi-

dentat del Patronat de l'Institut Borja de Bioètica de la Universitat Ramon Llull; i el segon pel Dr. Francesc Torralba, coordinador de les Jornades de Teologia, director de la Càtedra de Pensament Cristià i doctor en Filosofia i Teologia. Les conferències dels ponents es poden recuperar al canal de YouTube del bisbat d'Urgell.

El bisbe Josep-Lluís va donar la benvinguda als assistents i va presentar els ponents tot agraïnt poder fer camí juntament amb els participants: "Aquest any soc honorat de fer camí

amb vosaltres en aquest camí tan important que és la formació, reflexionant sobre l'esperança, un motor en la vida humana." Mons. Serrano va expressar el desig perquè la reflexió teològica sobre la virtut teològica de l'esperança feta durant aquests dos dies fructifiqui envers la societat i, especialment, envers l'Església.

Després de la introducció del Dr. Torralba, la Dra. Bofarull va obrir les conferències. En la primera, *Néixer: Esperança en la vida*, va assenyalar que és molt difícil viure esperançadament des de l'individualisme, per la qual cosa cal mirar el futur amb cor confiat i

amplitud de mires per restablir un clima d'esperança i de confiança amb els altres. Per a Bofarull, l'esperança és una virtut que Déu ens ha regalat a tots dins del cor, que ens permet mirar més enllà de les aparences. Va animar a treballar per humanitzar les nostres societats i recuperar la fraternitat, permetent que cada persona cossi el seu valor intrínsec i, en el Jubileu 2025, convertir-nos en artesans d'esperança en un món que és profundament beneït malgrat les seves ferides.

Seguidament va tractar *Créixer:*

Esperança en la contrarietat. En créixer, inevitablement, experimentem dificultats, dolors, tristos i pors, sent justament en aquesta etapa vital quan l'esperança es fa més necessària. La Gna. Bofarull va explicar que és crucial orientar-nos en la nostra vida, saber on som, d'on venim i cap on ens dirigim. La comunitat cristiana és una comunitat que peregrina i, especialment en sintonia amb el lema del Jubileu 2025 *Pelegrins d'esperança*, la ponent va recomanar no deixar-nos aturar per la por sinó convertir-nos en compromesos samaritans que van deixant petjades d'esperança en el nostre món. En la darrera ponència, *Envellir: Esperança en el final*, Bofarull va recordar que la vida i la mort són comunitàries i no pas solitàries. Sense esperança en la vida eterna, la dignitat humana queda lesionada, perquè la vida eterna és la comunió amb Déu i l'expressió d'amor infinit. El final no és el buit ni el sense sentit, és l'abraçada amb el Pare que espera sempre el fill que torna a casa: de Déu venim i a Déu tornem.

El Dr. Francesc Torralba va protagonitzar la segona sessió de les Jornades de Teologia. *Filosofies de la història* va ser la primera ponència on va evocar el pensament del filòsof alemany Immanuel Kant, el qual havia rebut una educació en el cristianisme luterà, que resumia la seva reflexió en quatre preguntes: què podem conèixer, com hem d'obrar, què podem esperar després de la mort i, finalment, què és l'home —interrogant que integra les anteriors—. Torralba es va centrar en la tercera qüestió, ja que és la que nodreix la filosofia de la història: el sentit de l'esdevenir col·lectiu, el propòsit que ens orienta i la direcció cap on ens en-

caminem com a humanitat.

Després d'una pausa va seguir amb *Anatomia de l'esperança*. En clau cristiana, l'esperança sosté que el que és impossible per a l'ésser humà és possible per a Déu. Aquesta concepció, però, planteja un interrogant: si Déu és totpoderós, per què no fa possible allò que podia haver fet possible? Torralba respongué que, tot i que per a Déu tot és possible, els camins de Déu són inescrutables per a nosaltres, i el que cal és intentar comprendre què ens passa i aprendre'n. L'esperança cristiana és també l'abandonament al misteri de Déu: hem d'acceptar amb humilitat allò que no entenem i confiar que tot serà reconciliat i acollit en el seu amor infinit.

Esperança versus desesperació va ser la darrera ponència on Torralba va plantejar què podem fer per sortir de la desesperació o per ajudar algú que hi ha caigut. Les anomenades "malalties de l'ànima", com és la desesperació, no es resolen amb medicaments. Davant d'aquests estats d'ànim, la filosofia cristiana ofereix un fons de pràctiques per alliberar-se'n. Torralba va donar quatre antidòts essencials per ajudar algú a sortir de la desesperació: (1) *escolta alliberadora*, donar la possibilitat que l'altre narri el que sent, perquè explicar-se té un efecte terapèutic; (2) *no jutjar ni minimitzar el dolor*, cal evitar tant el judici com donar solucions superficials o frívols; (3) *el valor del testimoni*, compartir o conèixer l'experiència d'algú que ha superat una situació semblant a la viscuda té molt més valor que qualsevol lliçó teòrica; i (4) *obrir horitzons i acompanyar*, fer present que hi ha futur i possibilitats, i que ningú no ha de recórrer sol el camí ja que Déu sempre ens acompanya. ■

El primer dia de les Jornades de Teologia es va cloure, a la tarda, amb l'Eucaristia a la catedral Santa Maria d'Urgell, en què el bisbe Josep-Lluís Serrano va fer el lliurament de la missió canònica per al curs 2025-2026 als professors de religió.

Un any escolar que comença

Aqustí Codinach

Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona.

ARMAND PUIG I TÀRRECH
 President d'AVEPRO (Santa Seu)

Ara que comencem el curs acadèmic 2025-2026, és bo de recordar que una de les grans realitats de l'Església catòlica és la seva xarxa educativa. Són 65 milions de persones que, entre docents, alumnes i personal no docent, estan integrades en els milers de parvularis, escoles, instituts, universitats i centres de recerca que s'escampen per les quatre parts del món. Aquesta realitat educativa no solament traspasa fronteres físiques, sinó també mentals, religioses i ètni-

ques, de manera que en els centres catòlics hi estan inscrits alumnes de procedència ben diversa. Així, en països de majories no cristianes, és freqüent que la qualitat de l'educació i els paràmetres formatius de les escoles catòliques atraguin famílies i persones de religions diverses del cristianisme. Però això també succeeix en els països de majoria cristiana, com el nostre, on, per exemple, alumnes de religió musulmana s'inscriuen en escoles catòliques. L'escola catòlica esdevé sovint un gresol de creences, cultures i ètnies que conviuen harmò-

nicament en el respecte i l'intercanvi personal i col·lectiu.

Allò que fa possible aquesta unitat en la diversitat és el caràcter huma-

nístic i humanitzant dels valors evangèlics, aplicats de manera concreta. L'humanisme cristià, viscut amb autenticitat en el camp educatiu, fa possible que una escola catòlica sigui un far de llum: amb el seu accent en la fraternitat universal, en la llibertat de consciència, en l'afecte i l'acollida dels pobres, en la solidaritat sense fronteres, en la cura del creat i de la terra, en el reconeixement d'un Déu que estima tots els seus fills, en el rigor per un ensenyament que inclou la formació de la persona. En efecte, a l'escola s'hi han d'impartir coneixements però,

igualment, s'hi ha de renovar l'esperit dels qui formen la comunitat educativa. Així, el qui ensenya aprèn, i el qui aprèn ajuda, amb la seva actitud, a fer de l'escola un lloc d'intercanvi i de pau. L'escola és un microcosmos, un món en petit, on s'anticipen les maneres de ser i de fer que després caracteritzaran la societat. La relació entre docents i alumnes no ha de ser purament formal, dictada tan sols per la transmissió de coneixements, sinó que la relació ha de ser personal i creativa, preocupada per la transmissió de models d'humanitat que marquin el futur.

Els centres educatius, com a institució social, s'erigeixen en responsables del futur del món. En un temps marcat per les esquerdes que s'obren en els grans actors socials, com ara la política i l'economia, incapaces de liderar un futur d'esperança, l'escola apareix com un instrument de primer ordre, capaç de plantejar-se els reptes d'una civilització tecnològica que pot engolir consciències i deshumanitzar les societats. Una escola —i una universitat— reeixides, en les quals hi hagi hagut un tast real i eficaç dels grans somnis humans, portaran els futurs ciutadans a entendre el món d'una altra manera. En un moment de canvi d'època i de creixents negacionismes de tota mena, que es mostren reactius, bé sigui amb el canvi climàtic, bé sigui amb la democràcia o amb els immigrants, l'escola ha d'assumir una funció de clarividència al servei de la veritat. L'Evangeli de Jesús, i un seu primer intèrpret, la Doctrina Social de l'Església, plasmada en el magisteri pontifici, de la qual ha sorgit el Pacte Educatiu Global ("Global Compact on Education"), promogut pel papa Francesc l'any 2020, han de ser les guies que marquin el camí. Una escola catòlica té la gran sort de moure's sobre principis fermes, que no estan sotmesos als vaivens inestables de les circumstàncies canviants. L'escola catòlica sabrà llegir la realitat i interpretar aquests vaivens però defugirà d'actuar a mercè d'ells.

Un dels punts que subratlla el Pacte Educatiu Global és la participació de la família. És un factor tan necessari com delicat. Sabem que un percentatge molt elevat, potser la meitat, de famílies viuen en una situació de trencament de relacions entre pare i mare. Aleshores l'estabilitat manca, ja que la primera educació es rep en el primer

nucli escolar, que és la família. Aquesta no tan sols engendra infants, sinó que també els acompanya, els sosté, els fa créixer i els acull fins i tot després de l'època de formació acadèmica. La família i l'escola comparteixen persones i interessos, preocupacions i il·lusions. Hi ha, però, un factor que cal subratllar: la confiança mútua de pares i mestres. El mestre o la mestra no són funcionaris, ni el pare o la mare no són uns fiscalitzadors de la tasca del mestre. En els darrers anys, l'ambient de tensió social ha creat problemes dins l'escola i ha contribuït a allunyar els mestres dels pares, els quals, pel seu costat, han caigut en la trampa o bé de la sobreprotecció dels seus fills o bé del desinterès per ells. Cal refer ponts i retrobar el punt d'unió entre família i escola. Tan sols així es podrà fer atenció a les grans diferències inicials entre els infants quan accedeixen als centres educatius, unes diferències que s'aprecien sobretot en el llenguatge, en el fet de posar nom a les coses.

Els centres educatius —escola, institut, universitat— pertanyen a un dels eixos de la societat. La seva posició és rellevant, no tan sols de cara a la formació acadèmica, sinó de cara a la formació humana integral. L'escola forma maneres de fer i de pensar, actituds i comportaments, la consciència i la llibertat. L'escola catòlica està magníficament preparada perquè aquesta formació segueixi els principis sòlids de l'humanisme cristià, de manera incloent i inclusiva, tal com es troben en l'Evangeli de Jesús i en el magisteri papal. L'Evangeli, llegit i viscut, porta a l'aprofundiment dels grans vectors educatius, reforçant-los i obrint-los a l'amor de l'únic Déu que ens salva per Jesucrist i ens crida a una fraternitat concreta que integri qualsevol forma d'humanitat.

Bon inici de curs! ■

Cal refer ponts i
retrobar el punt
d'unió entre família i
escola

SOLSONA

Joves del bisbat, hospitalaris de Lourdes de França

Ja fa uns anys que alguns joves del nostre bisbat presten un servei al santuari de Lourdes de França, durant alguns dies del mes d'agost. Aquest any, cinc d'aquests joves han fet el compromís de ser hospitalaris al servei del santuari, en una cerimònia al mateix santuari de Lourdes de França. El consiliari i la presidenta de l'Hospitalitat de Lourdes del bisbat, juntament amb alguns mossens i familiars, els van acompanyar.

LLEIDA

L'òcul de l'església de la Sang

Les obres de restauració de la teulada i la façana de l'església de la Sang de Lleida, que han finalitzat aquest estiu després de cinc mesos, han permès recuperar un òcul a la façana principal que estava amagat des del temps de la Guerra Civil. Fotografies de l'època mostraven la presència d'aquest petit rosetó, que es desconeix amb exactitud quan s'hauria tapat.

VIC

Dia de la Catedral i Jornada Jubilar Diocesana

Diumenge 14 de setembre, se celebrarà el Dia de la Catedral i la Jornada Jubilar Diocesana sota el lema "Pelegrins d'esperança" i, com a subtítol, "L'Església, família de famílies". Al matí hi haurà diversos tallers al Seminari Diocesà i culminarà en la celebració de l'eucaristia a la catedral, presidida pel bisbe Romà. Informació i inscripcions: registre@bisbatvic.org o al 93 883 26 55.

TARRAGONA

Presa de possessió dels nous rectors i responsables diocesans

La capella del palau arquebisbal de Tarragona va acollir, el 2 de setembre, l'acte de presa de possessió i jurament dels nous rectors i vicaris, així com dels responsables d'organismes diocesans. A més dels nous rectors i vicaris, també van prendre possessió el rector del Seminari de Tarragona, Mn. Clemente Lucena; la secretària general, cancellera i cap de personal de l'arquebisbat, Begonya Palau, i la secretària particular de l'arquebisbe, Maria del Mar Cugat.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

"La Veu de Sant Feliu", a Ràdio Estel

El bisbat de Sant Feliu de Llobregat tindrà un espai setmanal a Ràdio Estel a partir d'aquesta temporada. *La Veu de Sant Feliu* s'emetrà els diumenges a les 9.30 h, just abans de la missa que ofereix l'emissora. L'espai, presentat per Emili Pacheco, tindrà una durada de 30 minuts i repassarà l'actualitat de la diòcesi a través de notícies, entrevistes i reportatges.

GIRONA

Una setantena de participants en el pelegrinatge diocesà jubilar a Roma

De l'1 al 5 de setembre, una setantena de gironins i gironines van participar a Roma en el pelegrinatge diocesà amb motiu del Jubileu de l'Esperança, encapçalats pel bisbe, fra Octavi. Durant aquells dies, els pelegrins van poder travessar la Porta Santa i visitar alguns dels indrets més emblemàtics de la Ciutat Eterna.

TERRASSA

Entrega de nomenaments al bisbat de Terrassa

El dilluns 1 de setembre, Mons. Salvador Cristau va entregar els nous nomenaments. Va subratllar que els nomenats comparteixen la mateixa missió de Crist, exercint l'acció pastoral i la presència del Bon Pastor en parròquies, hospitals o despatxos. Durant l'acte, també van rebre una carta amb les prioritats pastorals que cal destacar: conversió, sentit de pertinença, revisió, formació i acompanyament al clergat.

TORTOSA

Pelegrins de l'Esperança: crònica d'un Jubileu que transforma cors

Cinquanta-set joves de les diòcesis de Tortosa i Lleida, juntament amb els seus respectius bisbes, delegats de Joventut i acompanyants, van viure una experiència inesborrable al Jubileu dels Joves a Roma. Aquesta odissea de fe i comunitat no només va ser un recorregut físic per ciutats històriques, sinó una veritable immersió en l'Esperit de l'Església universal, on la pregària, la fraternitat i l'Eucaristia van ser els autèntics guies del camí.

URGELL

Celebració de la festa de sant Gil al santuari de Núria

La tradicional festa de Sant Gil, el patró dels pastors, al santuari-basilica de la Mare de Déu de Núria, es va celebrar el dilluns 1 de setembre amb solemnitat, reunint un bon nombre d'autoritats i fidels per tal de venerar la Mare de Déu, i en un clima d'inici de curs. Aquesta ha estat la primera festa de Sant Gil que ha presidit el bisbe d'Urgell, Mons. Josep Lluís Serrano, així com també ho era per al president de Ferrocarrils de la Generalitat, Carles Ruiz.

**TICA
FONT**

Centre Delàs d'Estudis per la Pau

Va respondre al que marcava el Concili d'assumir el llenguatge laic i el compromís pel Desenvolupament Humà i dels Drets Humans

Fèlix Martí i el compromís polític cristià

Vaig conèixer Fèlix Martí a Justícia i Pau, amb alguna reunió amb Joan Gomis i Arcadi Oliveres. Era una persona pausada, calmada, no aixecava la veu però les seves reflexions eren profundes, es notava la seva preparació i coneixement filosòfic.

Va ser un home del Concili Vaticà II, el Concili va marcar la trajectòria de la seva vida, d'una banda el compromís polític dels cristians, el corrent democrata cristià. Diria que va respondre al que marcava el Concili d'assumir el llenguatge laic i el compromís pel Desenvolupament Humà i dels Drets Humans. Aquest compromís de defensa de les Nacions Unides es va concretar en l'esfera de la UNESCO, en un treball profund de l'educació. Va ser amic i va compartir treball amb Juan Ruiz Jiménez i Federico Mayor Zaragoza. Es va comprometre en les campanyes d'aquest organisme, en la defensa de la cultura i la llengua dels pobles minoritaris.

D'una altra banda recordo que explicava algunes de les seves experiències a Pax Romana, treball que obria fronteres i li donava una visió internacional, obertura de relacions personals i de visions democràtes del món. Va tenir relacions amb persones i grups de procedència cristiana i no violenta. El seu pensament i la seva actuació sempre estava marcada per l'aposta pacífica i no violenta. Amb ell vaig compartir algunes trobades al País Basc, on tenia portes obertes per par-

lar amb el Govern Basc, partits polítics, amb bisbes, amb capellans, religiosos i grups de societat civil; sempre intentant construir ponts de diàleg. Va ser constructor de ponts de diàleg, discret, sense afany de protagonisme, cercant sortides al conflicte... sempre respectuós amb els altres, profundament pacifista. Per a ell no hi havia enemics, hi havia posicions enfrontades que calia anar aproximant i propiciar que s'escoltessin.

L'altre aspecte que va impulsar amb força era el diàleg entre religions, sempre diferenciant entre el missatge religiós i les interpretacions polítiques o les posicions de poder dels líders religiosos. En aquest marc va impulsar que se celebrés a Barcelona una sessió del Parlament de les Religions mundial.

Aquesta és una nota curta i no es pot emmarcar amb períodes de temps. Si algú fa aquesta feina podrà comprovar que els seus compromisos, les accions en què s'involucrava, evolucionaven i canviaven amb els signes dels temps amb unes constants: compromís polític dels cristians, mantenir una espiritualitat de compromís, impulsar la democràcia a Espanya, sumar-se al desenvolupament de Nacions Unides i sempre pacifista i no violent.

Ens deixa una figura rellevant en uns moments on els corrents polítics actuals que més força prenen qüestionen tot allò pel que ell va lluitar, els consensos dels últims 80 anys: l'Estat, la Democràcia, la Política i els Drets Humans. ■

MERITXELL RUIZ
Secretària general de la
Fundació Escola Cristiana de
Catalunya

AULA EDUCATIVA

Nou curs ple de reptes

Les escoles cristianes ofereixen una proposta educativa que va més enllà de la formació acadèmica

Més d'un milió d'alumnes han iniciat un nou curs escolar. Seran acompanyats per més de 130.000 docents i personal d'administració i serveis. Escoles de diferents titularitats que acolliran la formació, l'aprenentatge, el creixement i la convivència dels nostres fills i filles. D'aquests centres, gairebé uns 400 són escoles cristianes que formen part del Servei d'Educació de Catalunya: una xarxa de centres públics i centres d'iniciativa social que fan possible el dret de les famílies a triar escola i la pluralitat de models educatius. Alhora aporten equitat i qualitat al sistema, com ho demostra el fet que el percentatge d'alumnat vulnerable que acollim és similar al de les escoles públiques (més d'un 23% de mitjana).

L'educació escolar és un dels elements més destacats en la vida d'un

infant o jove i un suport important per a la tasca educadora principal que tenen les famílies. Les escoles cristianes ofereixen una proposta educativa que va més enllà de la formació acadèmica: és una proposta integral de creixement de la persona arrelada en l'Evangelí. En aquest sentit, fa anys que ens orienta el Pacte Educatiu Global, una iniciativa impulsada pel papa Francesc que busca renovar el compromís mundial amb l'educació com a eina fonamental per transformar la societat. El Pacte ens ajuda a potenciar una escola catòlica arrelada a la nostra identitat i alhora oberta al diàleg amb l'altre, com ens proposa el Dicasteri de l'Educació a *La identitat de l'escola catòlica per una cultura del diàleg*. És una crida amb una mirada esperançada cap al futur: "Educar és un acte d'esperança", ens deia apuntant el lema de l'Any Jubilar

"Pelegrins d'esperança".

En aquest món convuls, el repte de les escoles cristianes és oferir un relat de sentit davant la complexitat de la vida humana, és despertar en cada alumne la set de veritat, "Coneixereu la veritat, i la veritat us farà lliures" (Joan 8,32) i de justícia, "Feliços els qui tenen fam i set de justícia, perquè seran saciats" (Mateu 5,6). La tasca de l'escola cristiana és educadora i transformadora perquè com deia Lluís Duch, "educar és sempre un acte de transmissió, però també de creació".

El papa Lleó XIV ens ha interpellat aquest estiu a tots els mestres, professorat i educadors de les escoles a treballar amb vocació decidida i compromesa: "Aspireu a coses grans. No us conformeu amb menys. Veureu llavors créixer cada dia la llum de l'Evangelí en vosaltres i el vostre entorn." Bon inici de curs! ■

**VICTORIA GARCÍA
I AGUSTÍN LABRADOR**

*Responsables difusió Catalunya-Menorca
dels Equips de la Mare de Déu*

FAMÍLIA, ESGLÉSIA DOMÈSTICA

Camí d'Emmaús

Quan es veu tot amb el filtre de l'amor i l'esperança, la vida canvia
i tornem a trobar el camí a Jerusalem

Tots ens sabem aquest evangeli de memòria, els deixebles que van fugint des de Jerusalem fins a Emmaús, decebuts perquè Jesús havia mort. Enguany, els Equips de la Mare de Déu estem estudiant aquest tema, i estem descobrint un significat molt més pregon d'aquest text: com el nostre matrimoni en moltes ocasions es transforma en els deixebles d'Emmaús. Podem aplicar aquest evangeli al nostre matrimoni en dos aspectes:

D'una banda, Jesús ve cada dia a la nostra parella i ens pregunta, de què parreu? Què us passa? Per què esteu amoïnats? És en la pregària conjugal, com a matrimoni, que plegats li expliquem la nostra vida, perquè Ell necessita escoltar que diguem com ens sentim, el que ens està generant in-

tranquil·litat, i així com els deixebles, que després d'haver-li-ho explicat tot, es van adonar de com se sentien dient: "El nostre cor s'abrusava quan ens parlava", de la mateixa manera, nosaltres en aquesta pregària i escoltant el que Ell ens diu a través dels Evangelis, també podrem dir que el nostre cor s'alegra, que descansa en Ell, i que recobra forces per tornar a la vida quotidiana amb una energia renovada.

D'altra banda, els deixebles d'Emmaús estaven decebuts perquè no s'havien complert les seves il·lusions ni esperances, i fugien del que havia estat el seu lloc de confort, Jerusalem, cercant alguna cosa que els fes recobrar l'alegria. D'aquesta manera, de vegades, també nosaltres com a matrimoni, quan les coses no van tan bé com esperàvem, quan

el nostre marit o la nostra dona no compleixen les nostres expectatives, també podem tenir una tendència a fugir, a refugiar-nos en els milers d'activitats que la societat ens proposa constantment, a buscar d'estar sempre amb amics, per exemple, per fugir d'una realitat que se'ns fa dura. En aquest moment Jesús surt també al nostre encontre, i ens pregunta, de què parreu?, què us amoïna? I la clau rau a dir-li que ens acompanyi en el camí, que mentre li expliquem les nostres alegries i les nostres penes, Ell transforma el nostre cor i quan es veu tot amb el filtre de l'amor i l'esperança, la vida canvia i tornem a trobar el camí a Jerusalem, el camí a l'enamorament, el camí de la fortalesa i l'alegria. I ja no caldrà que li demanem que es quedi amb nosaltres, perquè ja el durem dins. ■

Són 106 anys d'història ininterrompuda d'aquest comerç emblemàtic de la ciutat de Barcelona especialitzat en article religiós

ESTAMPERIA SAN JOSÉ: BOTIGA CENTENÀRIA AL SERVEI DE LA PASTORAL

CARME MUNTÉ MARGALEF

Fotos: Agustí Codinach

Només l'aparador de l'Estamperia San José, en ple Gòtic de Barcelona, a tocar de la catedral, ja ens permet copsar un tros d'història d'aquesta botiga i de la ciutat on s'insereix. De fusta i marbre rosa, l'aparador està inclòs al Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Barcelona i no s'ha tocat d'ençà del 1919, quan el matrimoni Lluís Casals i Margarida Gassol van obrir aquesta botiga especialitzada en el sector dels articles religiosos on anteriorment hi havia hagut una pelleteria, al carrer Boters 7. Primer només va ser una estamperia però a partir del Concili Vaticà II, quan la devoció per les estampes va decaure, es va anar transformant en el que és ara: un referent en imatgeria, retaules, objectes litúrgics i tota mena d'articles religiosos.

Travessem la llinda i l'interior, encara que sí que ha estat reformat més recentment, el 1991, vigília de la celebració dels Jocs Olímpics, ens transmet una autenticitat molt difícil de veure avui dia, i més en ple centre de Barcelona, on predominen les botigues impersonals, aquelles que trobaries en qualsevol altra ciutat del món. En canvi, l'Estamperia San José ens permet endinsar-nos en la història de Barcelona i d'una família que ha anat llegant el negoci de l'article religiós de generació en generació. Ara els qui se n'encarreguen són els dos germans Casals, l'Antonio i el Francisco, però ja en col·laboració amb els seus fills, que constitueixen la quarta generació. Tota una proesa d'aquesta botiga que és patrimoni de la ciutat, del país i de l'Església.

Quan entrem qui ens atén és el Francisco Casals. "El meu avi treballava en una estamperia i quan va agafar una mica d'experiència, la família va decidir posar-li un negoci propi", explica. "Com que era viatjant, recorria tot de llocs de Catalunya i Ba-

lears on podia vendre les estampes —esglésies, escoles, tanatoris...—, que les preparàvem i imprimíem a la rebotiga. Arran del Concili Vaticà II, vam anar canviant el negoci tal com el podeu veure actualment. Encara continuem fent estampes però molt més puntualment."

Mentre conversem amb el Francisco —és un divendres a primera hora—, la botiga va rebent els primers clients. Hi entren dues treballadores de TMB (Transports Metropolitans de Barcelona), que s'enduen dues imatges petites de sant Cristòfol, patró dels viatjants. També hi ha turistes, que adquireixen rosaris. "Quan coneixes un negoci molt bé, saps quines necessitats té la gent", comenta el Francisco. "No és veritat que la gent jove no compri articles religiosos, el que passa és que cal adaptar-s'hi. El tema del rosari va ser un impacte important."

Es refereix a l'any 2004, quan l'aleshores jugador de futbol David Beckham va aparèixer a la revista *Vanity Fair* amb un rosari al coll i una

ESTAMPERÍA
SAN JOSÉ

*El Francisco Casals forma part de
la tercera generació al capdavant
de la botiga.*

“De cop i volta ens entrava gent demanant el sant Josep Dorment o la Mare de Déu Desatanudos perquè el papa Francesc n’havia parlat”

“El client eclesiàstic no ens truca perquè sí, quan vol comprar algun objecte o fer una restauració d’orfebreria o d’imatgeria l’acaba fent”

gernació va voler imitar-lo. “Per aquí han passat actors, cantants, esportistes...” enumera Francisco Casals, que fa un apunt de la visita de l’actor Arnold Schwarzenegger. Era l’any 1992 i havia vingut a Barcelona per assistir a una final de bàsquet dels Jocs Olímpics. “Va entrar menjant un gelat i acompanyat d’un traductor, que em va preguntar si veníem mobles antics. El vaig redirigir al carrer de la Palla, on hi ha tots els antiquaris.” Una altra visita cèlebre va ser la de Salvador Dalí. “Va venir amb la Gala i li va dir ‘Mira, tot això no val res, l’únic que val és aquell quadre’, i va assenyalar el seu *Pa de Dalí* que el teníem en imitació esmalt”, recorda divertit el Francisco.

El fet és que la botiga actua de caixa de ressonància de les modes i les devocions que arriben d’arreu del món. En aquest sentit, l’impacte

del papa Francesc ha estat molt rellevant. “De cop i volta ens entrava gent demanant el sant Josep Dorment o la Mare de Déu Desatanudos, perquè el papa Francesc n’havia parlat. O ens demanaven una imatge de l’*influencer de Déu*, referint-se a Carlo Acutis, que va ser canonitzat el 7 de setembre.”

Tot d’anècdotes recollides al llarg de més de cent anys d’història de la botiga i que mereixerien un capítol a part quan ens referim a una altra línia de negoci, encara que menor, la de l’*atrezzo* per al món de l’espectacle. “Aquesta Immaculada ha aparegut a la pel·lícula *Marlowe* (2022), amb Liam Neeson, i també a *The map that leads to you*, estrenada aquest 20 d’agost”, deixa anar Francisco Casals com de passada, assenyalant-nos la imatge en qüestió, ben conscient que el tema genera interès. I, certament, com més va més interès,

L'aparador està inclòs al Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Barcelona.

perquè afegeix que ha servit *atrezzo* per a pel·lícules de Hollywood, sèries de plataformes com Netflix o Movistar Plus+ —cita *La Mesías*— o programes de 3cat com *Crimis* o la cèlebre *sitcom Plats Bruts*, també per a representacions al Liceu. Tot a través d'un contracte amb assegurança inclosa perquè es tracta de peces de molt valor. “A la pel·lícula *Marlowe* hi vam aportar imatges nosaltres i el taller El Arte Cristiano d'Olot, de l'amic Josep Oliveras.” Sens dubte una història de pel·lícula per a una botiga també de pel·lícula.

SERVEI PASTORAL

L'Estamperia San José forma part dels comerços emblemàtics de Barcelona. Estem parlant de 106 anys d'història ininterrompuda dedicats a l'article religiós, sempre al mateix lloc i portats per la mateixa família. “Som un cas força únic”, remarca amb orgull el Francisco Casals. “Si no fos perquè l'establiment és de propietat hauríem tancat fa temps”, reconeix, “qui pot afrontar avui dia un lloguer de vuit o nou mil euros al mes? Hi ha una gran especulació en el negoci del lloguer a Barcelona”.

El secret per tirar endavant, evidentment, és adaptar-se als temps, a les modes, i impulsar el comerç en línia. No únicament tenen venda *on line* del que exposen a la botiga, sinó que també van crear, l'any 1999, el domini *articulosreligiosos.com* per vendre el gènere arreu del món: “No sabíem com sortiria, però va ser un impacte i realment va funcionar. Després s'ha diversificat molt el negoci i hi ha molta més competència, sobretot a Itàlia.” Un altre secret —complementa— és saber vendre i conèixer bé el producte, “des del material amb què està fet fins al seu significat i simbolisme. Necessites tenir aquesta formació. També és molt important l'atenció personalitzada i l'empatia amb el client.”

I si bé el Francisco reconeix que “hi ha dies que el turisme et salva la caixa”, també parla amb molt de sentiment del client de Barcelona, del de tota la vida, del que té l'Estamperia San José com a referent: “El client de Barcelona busca coses específiques per una església, per fer un regal, i sap on ha d'anar a trobar-les.” Hi ha el client particular i després l'institucional: l'Església, els geriàtrics, els

tanatoris... Un dels clients és Serveis Funeraris de Barcelona, a qui subministren el pa i el vi per a la missa així com objectes litúrgics.

I precisament per oferir un tracte més personalitzat i acollidor, fa uns anys van obrir un nou espai, just al damunt de la botiga. Allí els mossens s'hi poden emprovar la roba: camises i polos, de màniga curta i llarga, casulles... però també trobar-hi algú que coneix el sector i amb qui poder confiar. “Oferim cotó cent per cent, i també roba feta de fil i seda, molt més fresca però també més cara”, il·lustra el Francisco Casals com a bon botiguer. En la cartera de clients també s'hi compten les congregacions religioses. “El client eclesiàstic no ens truca perquè sí, quan vol comprar algun objecte o fer una restauració d'orfebreria o d'imatgeria l'acaba fent. Solen demanar-nos temps per buscar el finançament, ja sigui a través de la col·lecta o d'algun mecenes. El que més ens compren són rosaris i imatges de sants i marededeus, les més populars són sant Pancraç, la Mare de Déu de Montserrat o la Mare de Déu del Carme.”

Mentre recorrem la botiga amb el Francisco Casals, és inevitable pensar que aquest és gairebé un món que s'acaba. “Abans hi havia més de cin-

“Si fas un cop d'ull al barri, qui més queda? Aquí estem parlant d'una mateixa botiga, d'una mateixa família i d'un mateix article”

quanta tallers d'imatgeria religiosa, ara pràcticament només queda El Arte Cristiano d'Olot”, es lamenta. I el mateix podríem dir de la resta d'oficis artesanals com els orfebres, els bufadors de vidre... “Tot això s'està perdent en favor de la moda de l'usar i el llençar.”

“Hi ha capellans que ens diuen que som un servei pastoral”, exposa el Francisco Casals, “però cada vegada hi ha més esglésies que tenen la seva pròpia botiga. Ells mateixos ens fan la competència”. “Estem fent una cosa que ens agrada —afegeix encara—. Si fas un cop d'ull al barri, qui més queda? Aquí estem parlant d'una mateixa botiga, d'una mateixa família i d'un mateix article.”

Un toc d'atenció per posar en valor un negoci que és molt més que un negoci, és un tros d'història de la ciutat que ens arrela al passat i ens projecta al futur. ■

Fa uns anys van obrir un nou espai, just al damunt de la botiga, per oferir un tracte més personalitzat i acollidor.

Prioritzem la vivència d'una profunda unitat diocesana que ens permeti superar interessos particulars o grupals

Una mirada diocesana

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, som a mig setembre i ens estem adaptant, tots plegats, als canvis del nou curs. En algunes parròquies hi ha hagut relleu de mossens, alguns càrrecs diocesans han sofert modificacions, a poc a poc les unitats pastorals van trobant encaix. És sabut que les novetats poden suscitar incomoditat, fins i tot desassossec. Per això a tots vosaltres, mossens, laics i religiosos, vull agrair la paciència, la disponibilitat i la generositat per anar-los incorporant amb grandesa d'esperit.

Els moments de canvi, però, tam-

bé poden esdevenir oportunitats per créixer humanament i espiritualment. Apareixeran nous reptes que ens trauran de la nostra zona de confort, però precisament per això ens ajudaran a centrar-nos en allò més necessari: "l'edificació de la comunitat" (1Co 14,5.12).

Els cristians hem de tenir consciència que les persones hem estat creades per Déu com a éssers relacionals, a imatge i semblança de la mateixa Trinitat. El poble sant de Déu és, precisament, això, un poble que comparteix una tasca col·lectiva i una forma comunitària. De què ens serviria separar-nos per parròquies, per serveis, per missions, si no ens reconeguéssim com a família eclesial? Quin testimoni atge donaríem en un món ja massa castigat pels individualismes, els egoismes, els enfrontaments i les polaritzacions?

Eixamplem la nostra mirada eclesial i diocesana recordant les paraules de sant Pau: "El Crist és com el cos humà, que és un, encara que tingui molts membres: tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos" (1Co 12,12). Aquest és precisament el context del lema

escollit pel papa Lleó XIV, extret de la coneguda al·locució de sant Agustí: "*In illo uno unum*", que traduïm per "en aquell U, siguem u" (*Exposició sobre els Salms*, 126). El nou Papa no dissimula el seu desig per engendrar una Església unida al voltant del Crist.

La nostra és una espiritualitat de comunió, on tots ens escoltem, tots ens ajudem, tots ens pertanyem, perquè és Jesús qui habita a l'interior de cada cor i ens converteix en sarments de l'únic cep. Per això prioritzem la vivència d'una profunda unitat diocesana que ens permeti superar interessos particulars o grupals.

Ara, doncs, iniciem aquest nou curs pastoral deixant-nos sorprendre una vegada més pel Crist que ens convoca i ens crida a ser deixebles compromesos, que ens envia "de dos en dos" (Lc 10,1) per anunciar la joia serena d'un món fraternal i solidari. Emmirallem-nos en aquells dotze apòstols que Jesús cridà "perquè estiguessin amb ell i per enviar-los a predicar" (Mc 3,14), passatge cabdal de l'Evangeli i lema que anirem aprofundint en les prioritats pastorals d'aquests propers cursos.

Ben vostre. ■

Si no ens hem d'avergonyir de l'Evangelí, encara menys ens hem d'avergonyir de la creu, perquè són dos elements estretament vinculats

“Jesucrist no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d'esclau” (Fl 2,6-7)

FRA OCTAVI
Bisbe de Girona

Aquest any la festa de l'Exaltació de la Santa Creu s'esdevé en diumenge. Tant la festa de la Transfiguració, el 6 d'agost, com la de l'Exaltació de la Santa Creu, se celebren de manera més solemne quan cauen en diumenge, en ser festes del Senyor. És aquesta una ocasió per reflexionar sobre quin paper juga la creu en la nostra vida de fe, quin paper hi té la mort de Crist en la creu en la nostra vida.

La creu identifica des de fa segles els cristians, ha estat un símbol omnipresent en la nostra societat, present en molts llocs com ara escoles, hospitals, allí on l'acció de l'Església

sia hi és present, als camins i, no cal dir, en les esglésies. D'un temps ençà, pot semblar que tenim una certa vergonya de mostrar-la, de fer-la present allí on l'acció de l'Església és present, que és en molts llocs.

Sant Pau va escriure als cristians de Roma una frase que resumeix la seva vida i hauria de resumir també la nostra: “No m'avergonyeixo de l'evangelí, que és poder de Déu per a salvar tots els qui creuen” (Rm 1,16). I si no ens hem d'avergonyir de l'Evangelí, encara menys ens hem d'avergonyir de la creu, perquè són dos elements estretament vinculats. Com escrivia també sant Pau: “Crist no em va enviar a batejar, sinó a anunciar l'evangelí, però sense recórrer a un llenguatge de savis, perquè la creu de Crist no perdi la seva força” (1Co 1,17).

Podem córrer el perill que la creu de Crist perdi la seva força si ens entestem a amagar-la sucumbint a la temptació del políticament correcte que, al cap i a la fi, en moltes ocasions, esdevé una renúncia gratuïta i alhora poc eficaç. La creu, allí on

morí Crist i on tants altres hi han mort abans i després d'Ell, precisament per la seva mort esdevingué un símbol de victòria, de la victòria de la vida sobre la mort. Des del calvari la mort ja no té la darrera paraula i amb la creu hi veiem ara l'arbre de la vida.

Potser alguns també avui, com ja en temps de Pau: “Tenen per un absurd la doctrina de la creu; però per a nosaltres, els qui ens salvem, és poder de Déu” (1Co 1,18), poder de la vida sobre la mort, de la llum sobre la foscor. Com escrivia el papa Francesc: “L'esperança efectivament neix de l'amor i es funda en l'amor que brolla del Cor de Jesús traspasat a la creu” (*Spes non confundit*, 3).

En la celebració del Divendres Sant la litúrgia ens diu solemnement: “Mireu l'arbre de la creu.” Mirem-la doncs també avui, no deixem de mirar-la, de contemplar-la i conservem-la, sense amagar-la, a casa, a les escoles, allí on l'Església és present amb la seva acció social, perquè segueixi essent el que ha estat sempre, el símbol que ens reconeix com a cristians. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Sabem el que demanem al Parenostre?

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

Les paraules no tenen sempre el mateix valor ni, per tant, la mateixa interpretació. Pot variar segons el context en què es trobi el passatge que abordem. També ho pot fer segons la cultura, llengua, història i situació social des del qual el treballlem. És a dir, no serà el mateix ahir que avui, aquí que allà.

Un bon exemple el podem trobar al Parenostre (Mt 6,7-13). Aquesta pregària que Jesús ens va ensenyar, i que gairebé tots els cristians la resen cada dia, conté algunes paraules que segurament les diem de memòria sense aprofundir-hi gaire.

–Regne: fàcilment podem caure en dos extrems a l'hora d'interpretar què se'ns està dient. D'una banda, hi ha el reduccionisme de concebre aquest Regne com a molt semblant als regnes terrenals que nosaltres coneixem. De l'altra, existeix la possibilitat de quedar-se amb la interpretació de Regne només en el sentit escatològic (cel, eternitat) i caure en l'error que el Parenostre ens convida a desitjar que vingui aviat la nostra mort que antecedeix la nostra eternitat.

–Pa de cada dia: també amb aquesta expressió existeix la possibilitat de reduir-la tan sols al més material. És cert que es refereix al que necessitem, però no només al pa. També necessitem una casa, la família, una feina, els amics... També tot això ho demanem al Senyor.

–Caure en la temptació: aquesta expressió és un exemple clar de les possibilitats d'una mala traducció. En italià s'ha estat resant durant molts anys “no ens posis en la temptació”, cosa que induiria a creure que és Déu qui ens tempta. El papa Francesc va impulsar una esmena en diversos idiomes que, sens dubte, resulta imprescindible.

És, doncs, una tasca important la que tenen al davant pares i catequistes. I potser tots hauríem de valorar la velocitat amb què resem aquesta oració.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

L'esperança que no decep

CONCEPCIÓ HUERTA VALLÈS

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

Litúrgicament avui coincideixen el diumenge XXIV de durant l'any i la festa de l'Exaltació de la Santa Creu, l'evangelista de la qual comentem. Es tracta d'un text de Joan (3,13-17), situat en el fragment referit a la conversa de Nicodem amb Jesús, a qui havia anat a trobar de nit, intrigat pels senyals que li havia vist fer, propis de Déu i no dels humans. El fariseu Nicodem, captiu de la cosmologia religiosa jueva, era incapaç de copsar la veritable naturalesa del Mestre que ara li parla d'un altre horitzó de vida —“néixer de dalt”, “néixer de l'aigua i de l'Esperit”—, necessari per comprendre Aquell que té al davant i que “dona testimoni d'allò que sap i ha vist”, i “que ha baixat del cel, el Fill de l'home”. En la literatura apocalíptica, el *Fill de l'home* és aquell ésser celestial a qui Déu confia el domini i el judici del món. Aplicat a Jesús, expressa el seu origen celestial i el caràcter transcendent, misteriós i diví de la seva activitat. Jesús és aquell que, estant per damunt de tots (Jn 1,51) ha baixat del cel per revelar als homes les coses celestials (Jn 3,13) i per donar-los el veritable pa del cel (Jn 6,27). Ha baixat del cel i hi tornarà (Jn 6,62). Mentrestant, pot ser vist, escoltat i cregut (Jn 9,35). Cels i terra s'uneixen en el *Fill de l'home*. L'evangelista Joan remarca que la seva manifestació gloriosa no serà a

la fi dels temps, sinó que ho és ja en el mateix calvari. En la creu, mort i enlairament-glorificació del *Fill de l'home* són ja una mateixa cosa (Jn 3,14; 8,28;12,23.34). La seva funció de jutge no és reservada tampoc per a la fi dels temps. Déu li ha concedit ja en el present el poder de judicar (Jn 5,27), amb un destí salvador: “Déu no ha enviat el seu Fill al món perquè el món fos condemnat, sinó per salvar-lo per mitjà d'ell.”

Possiblement, per a molts de nosaltres el senyal de la creu fou el primer signe religiós que vam conèixer; també el primer que vam fer, fins i tot, abans d'aprendre a pregar. La creu de Jesús, per als qui creiem en ell, ens és signe de fidelitat, de lliurament, d'amor, de perdó i de salvació. La referència a l'escena de la serp d'aram enlairada per Moisès en el desert (Nm 21,9) rebla el caràcter salvador de la mort de Jesús. En el desert, el qui havia estat picat per una serp verinosa salvava la vida mirant l'estendard de Moisès. Molts segles després, el Savi afirmava que “qui el salvava no era allò que contemplava, sinó tu, Senyor, que salves tothom” (Sv 16,7b).

També nosaltres, contemplant la creu i tot el que representa, ens sentim atrets per Aquell que és l'única esperança certa de salvació per a aquest món nostre tan malmès. ■

Exaltació de la Santa Creu

Lectura primera

Nm 21,4b-9

Els qui hauran estat picats, si miren la serp de coure, salvaran la vida

Lectura del llibre dels Nombres

En aquells dies, tot fent camí, el poble acabà la paciència i malparlava contra Déu i contra Moisès. Deia: “Perquè ens vau fer sortir d’Egipte, si hem de morir en aquest desert? No hi ha pa ni aigua, i ja estem fastiguejats d’aquest menjar tan miserable.” Llavors el Senyor envià serps verinoses que els picaven, i molta gent moria. El poble anà a trobar Moisès i li digué: “Hem pecat malparlant contra el Senyor i contra tu. Prega el Senyor que ens tregui aquestes serps.” Moisès pregà pel poble, i el Senyor li digué: “Forja una imatge d’aquestes serps i posa-la en forma d’estendard. Els qui hauran estat picats, si la miren, salvaran la vida.” Moisès va fer una serp de coure, la va posar en forma d’estendard, i tothom qui havia estat picat, si mirava la serp de coure, salvava la vida.

Evangelí

Jn 3,13-17

El Fill de l’home ha de ser enlairat

Lectura de l’Evangelí segons sant Joan

En aquell temps, Jesús digué a Nico-

Salm responsorial

77

Escolta, poble, el meu ensenyament, escolta les meves paraules. Aprèn dels meus llavis aquests records, t’aclarirà el sentit dels fets passats.

R. No oblideu les obres del Senyor.

Quan els feria, ells el buscaven es convertien i tornaven a Déu. Es recordaven de Déu, la seva roca, del Déu Altíssim, el seu redemptor. *R.*

Però no eren més que paraules, mentida davant d’ell a flor de llavis; els seus cors no eren sincers, cors infidels a l’aliança. *R.*

Ell, tot amor entranyable, els perdonava la culpa i la vida, refrenava tothora el seu rigor, s’aguantava per no ésser sever. *R.*

dem: “Ningú no ha pujat mai al cel, fora d’aquell que n’ha baixat, el Fill de l’home. I així com Moisès, en el desert, enlairà la serp, també el Fill de l’home ha de ser enlairat, perquè tots els qui creguin en ell tinguin vida eterna. Déu

Lectura segona

Fl 2,6-11

Jesucrist s’abaixà, per això Déu l’ha exalçat

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

Jesucrist, que era de condició divina, no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no-res, fins a prendre la condició d’esclau. Havent-se fet semblant als homes i començant de captenir-se com un home qualsevol, s’abaixà i es feu obedient fins a acceptar la mort, i una mort de creu. Per això Déu l’ha exalçat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom, perquè tothom, al cel, a la terra i sota la terra, doblegui el genoll al nom de Jesús, i tots els llavis reconeixin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare.

Al·leluia

Us adorem, Oh Crist, i us beneïm, perquè per la vostra creu heu redimit el món

estima tant el món, que ha donat el seu Fill únic, perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. Déu envià el seu Fill al món no perquè el condemnés, sinó per salvar el món gràcies a ell.” ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC C; FERIA I
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 4

Setembre

14. DIUMENGE

Exaltació de la Santa Creu, Verd. Lectures: Nombres 21,4-9 / Salm 77 / Filipencs 2,6-11 / Joan 3,13-17
SANTORAL: Crescenci, mr.; Ròsula, mr.

15. DILLUNS

Mare de Déu dels Dolors (MO), Blanc. Lectures: Hebreus 5,7-9 / Salm 30 / Joan 19,25-27
SANTORAL: Caterina de Gènova, viu-da; Nicomedes, mr.

16. DIMARTS

Sants Corneli, p. i Cebrià, b., mr. (MO), Vermell. Lectures: 1 Timoteu 3,1-13 / Salm 100 / Lluc 7,11-17
SANTORAL: Edita, vg.; beat Víctor III, p.

17. DIMECRES

Fèria, Verd. O bé, **Sant Robert de Bel-larmino, b. i Dr. de l'Església** (ML), Blanc. O bé, **Santa Hildegarda de Bingen, vg. i Dra. de l'Església** (ML), Blanc. Lectures: 1 Timoteu 3,14-16 / Salm 110 / Lluc 7,31-35. A Vic, **Dedicació de l'Església catedral** (S i F), Blanc
SANTORAL: Ariadna, mr.; Coloma, vg. i mr.; Pere d'Arbuès, prev. i mr.

18. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Timoteu 4,12-16 / Salm 110 / Lluc 7,36-50. A Barcelona: **Sant Gener, b. i mr.** (ML), Vermell. A Tarragona: **Sant Pius de Pietrelcina, prev.** (MO), Blanc. A Vic: **Sant Robert de Bel-larmino, b. i Dr. de l'Església** (ML), Blanc
SANTORAL: Ferriol, mr.; Irene, mr.; Josep de Cupertino, prev.; Sofia, mr.; Santa Maria Puríssima de la Creu

19. DIVENDRES

Fèria, Verd. O bé, **Sant Gener, b. i mr.** (ML), Vermell. Lectures: 1 Timoteu 6,2c-12 / Salm 48 / Lluc 8,1-3. A Barcelona: **Santa Maria de Cervelló, vg.** (MO), Blanc. A Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: **Santa Maria de Cervelló, vg.** (ML), Blanc.
SANTORAL: Alfons Orozco, rel.; Constància, mr.

20. DISSABTE

Sants Andreu Kim Taegon, prev., Pau Chong Hasang, i comp. mr. (MO), Vermell. Lectures: 1 Timoteu 6,13-16 / Salm 99 / Lluc 8,4-15
SANTORAL: Càndida, vg. i mr.; Eustaqui, Teopista i fills, mr.

El Sant 19 de setembre

Gener de Benevento, bisbe i màrtir

Gener va ser bisbe de Benevento, a Itàlia, pels volts de l'any 305, en temps de la persecució de Diocleciana, la darrera gran persecució contra els cristians. Va ser empresonat quan visitava dos diaques i dos laics que es trobaven tancats a la presó. En ser capturat, els soldats del governador li demanaren que renegué de la seva fe, però ell s'hi va negar. Com a càstig, fou introduït en un forn, del qual sortí viu i amb les vestidures intactes. L'endemà, juntament amb altres cristians, fou traslladat a l'amfiteatre, on, per sorpresa dels soldats, les feres no l'atacaren, sinó que es mostraren dòcils als seus

peus. Davant d'aquest fet, les autoritats decidiren portar-lo a la plaça Vulcana, on finalment fou decapitat amb altres companys de fe. A Nàpols es conserva una relíquia amb la seva sang, custodiada a la catedral. Segons la tradició, aquest líquid es transforma i fa bombolles quan és exposat públicament. El fenomen es repeteix anualment el 19 de setembre, dia de la seva festa, així com en dues ocasions més: el dissabte abans del primer diumenge de maig (en memòria del trasllat del cos) i el 16 de desembre, en record de l'erupció del Vesuvi de 1631, quan la ciutat l'invocà com a patró i ell la va salvar de la destrucció.

**CONSOL
MUÑOZ**

Franciscana missionera

Procurem assistir a la missa disposats a participar activament en les dues meses: la de la Paraula i la de l'Eucaristia

Les dues meses de la missa

La missa es compon de dues parts diferenciades, que la litúrgia denomina “dues meses”. Totes dues tenen la seva rellevant importància.

La instrucció general del Missal romà ens assenyala el següent: “La missa consta, en certa manera, de dues parts, és a dir, la Litúrgia de la Paraula i la Litúrgia Eucarística, les quals estan tan estretament unides entre si, que constitueixen un sol acte de culte. En efecte, a la missa es prepara la mesa, tant de la Paraula de Déu, com del Cos de Crist, de la qual els fidels són instruïts i alimentats. Consta a més d'alguns ritus que inicien i conclouen la celebració” (n. 28).

En constituir un sol acte de culte, hauríem de tenir present la importància d'assistir, amb puntualitat, al començament de la missa per instruir-nos amb les lectures que s'hi proclamaran. Per això, la mateixa instrucció abans esmentada ens aclareix en el n. 57: “Per les lectures es prepara per als fidels la mesa de la Paraula de Déu i obren per a ells tresors de la Bíblia. Convé, per tant, que es conservi la disposició de les lectures, que aclareix la unitat dels dos Testaments i de la història de la salvació; i no és lícit que les lectures i el salm responsorial, que contenen la Paraula de Déu, siguin canviades per altres textos no bíblics.”

En concloure la mesa de la Paraula, passem a la mesa de l'Eucaristia, que la instrucció citada ens descriu com a “centre i cim de la celebració”. Així, en el n. 78 manifesta: “En aquest moment comença el centre i cim de tota la celebració, és a dir, la Pregària Eucarística, que certament és una oració d'acció de gràcies i de santificació. El sacerdot convida el poble a elevar els cors cap al Senyor, en oració i en acció de gràcies, i ho associa a si mateix en l'oració que ell adreça en nom de tota la comunitat a Déu Pare, per Jesucrist, en l'Esperit Sant. El sentit d'aquesta pregària és que tota l'assemblea dels fidels s'uneixi amb Crist en la confessió de les meravelles de Déu i en l'ofrena del sacrifici. La Pregària Eucarística exigeix que tots l'escoltin amb reverència i amb silenci.”

A la Pregària Eucarística segueix la Comunió. Sobre ella ens diu la mateixa instrucció que avui esmentem: “Ja que la celebració eucarística és el banquet pasqual, convé que, segons el mandat del Senyor, el seu Cos i la seva Sang siguin rebuts com a aliment espiritual pels fidels degudament disposats” (n. 80).

Per tot això que hem exposat, procurem assistir a la missa disposats a participar activament en les dues meses: la de la Paraula i la de l'Eucaristia. ■

Reus i el barri Muralla recuperen la capelleta de Sant Roc gràcies a una iniciativa ciutadana

Blaus Lleida

La capella és un element identitari del carrer i del barri.

REDACCIÓ

Seguint la voluntat de posar en valor el patrimoni popular de la ciutat, Jaume Piñol i Eduard Huguet, amb la col·laboració de l'associació de veïns del barri, han restaurat i dignificat la capelleta de Sant Roc, situada a la façana del número 24 del carrer homònim, al barri Muralla de Reus.

L'actuació es va fet coincidint amb la festivitat de Sant Roc, el 16 d'agost, i va consistir en la neteja de la imatge i del seu entorn i el canvi de les flors. També s'ha restaurat la pintura de la capella, visiblement deteriorada, i el marc metàl·lic, feines que han anat a càrrec, del riudomenc Jordi Colomé, professional de la pintura.

Piñol ha explicat que, des del primer moment, vam voler implicar-hi

l'Associació de Veïns del Barri: "La capella és un element identitari del carrer i del barri. Recuperar-la no més té sentit si el veïnat se la fa seva. És per això que vam parlar amb l'associació perquè en poguéssim tenir cura a partir d'ara."

En aquest sentit, Cori Parra, presidenta de l'Associació de Veïns Mas Magrané, ha agraït el gest dels veïns i s'ha compromès a fer-ne el manteniment periòdic: "Des de l'associació ens comprometem a cuidar aquest petit patrimoni. És una iniciativa preciosa que dignifica el barri i ens connecta amb la nostra història. Tenim la responsabilitat de preservar aquest llegat per a les futures generacions."

Aquesta iniciativa segueix la línia encetada fa pocs dies amb la recuperació de la capelleta de Santa Anna, situada al número 26 del carrer de Santa Anna, una acció que va tenir una gran acollida entre el veïnat i que

va posar de manifest la importància de conservar els elements patrimonials més propers.

Huguet ha recordat que "la capelleta de Sant Roc és un vestigi viu de la devoció que aquest sant va tenir a Reus". Sant Roc és considerat patró dels pelegrins i dels malalts i és també invocat com a protector contra les epidèmies, com la pesta que va assolir la ciutat en diversos períodes. De fet, l'ermita del Roser, ara integrada com a biblioteca de l'Institut Gabriel i Ferrater, anteriorment fou dedicada a sant Roc i hi albergà, fa segles, la leproseria de Reus.

Amb aquestes accions, els impulsors de la iniciativa volen encoratjar la ciutadania a implicar-se activament en la cura del patrimoni local i demostrar que, amb sensibilitat i col·laboració, és possible mantenir viu allò que ens fa ser d'un lloc, que ens fa ser de Reus. ■

Cartes

Alcaraz

Tenir un jugador com Carlos Alcaraz és un veritable privilegi. Tot i la seva joventut, ha assolit fites altíssimes i, encara que no sempre estigui al primer lloc, ens alegra amb la seva esportivitat, el seu esforç i aquest somriure constant que tant transmet. És un exemple clar que el que és important no és guanyar sempre, sinó lluitar amb passió, gaudir del camí i mantenir l'alegria.

Alcaraz ens ensenya que es pot ser gran fins i tot en la derrota, i això el converteix en un referent, no només per als amants del tennis, sinó també per als nostres fills. En un món que de vegades només valora l'èxit immediat, ens recorda que també val —i molt— qui s'esforça, qui lluita i qui no es rendeix. M'agrada Alcaraz quan guanya, però encara més quan demostra que perdre també és part del camí dels grans.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ

Viure sense internet?

Crec que la pregunta clau al respecte és si som capaços de fer servir la tecnologia lliurement i de forma conscient i autoregulada, o si aquesta ens domina. No es tracta

de rebutjar internet, evidentment, però sí d'usar-lo de manera crítica.

MARTÍ MANCILLA MUNTADA

Mn. Pere Oliveras

L'article de Joan Pallarès-Personat, publicat en el número 2388 de *Catalunya Cristiana*, dedicat a Mn. Pere Oliveras m'ha colpit molt especialment. Jo soc de Sants, coneixia Mn. Pere Oliveras. A la capella de casa seva vaig viure les primeres celebracions pasquals postconciliars. Les recordo com si fos avui. Em van colpir profundament i han marcat la meua vida religiosa (com a laic) de manera perenne. Eren d'una vivència intensa. Molts preveres d'avui caldria que coneguessin la vida i obra de Mn. Pere per emmirallar-s'hi. Era un sant i com a tal el recordo. La petita imatge que surt a l'article la tinc gravada al cor.

Moltes gràcies, Joan Pallarès-Personat.

MIQUEL NADAL ROSAS

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

El poder de la “seducció”

Setembre ens endinsa en un curs nou en el qual estrenem afanys i tasques. Hem de tenir en compte aquests dos “principis” que ens ha portat la postmodernitat. Primer, “no estem vivint simplement una època de canvis, sinó un canvi d'època”. L'expressió del plorat papa Francesc conté no només una lectura lúcida dels temps que vivim, sinó una indicació de camí per a l'Església; segon, en la cultura actual s'ha produït un canvi radical. Es tracta del canvi en la nostra experiència del “poder”. El que ara mana ja no és el “poder opressor”, sinó el “poder seductor”, en bona part centrat en el que els polítics anomenen amb desvergonyiment “el relat”. La moderna societat tecnològica disposa i fa servir els mecanismes de “seducció” més eficaços que fins ara s'han inventat. Ens controla la manera de pensar, de vestir, de menjar, de descansar, de treballar.

Davant d'aquest panorama, el catedràtic de Psiquiatria Enrique Rojas ens dirà en què consisteix la “saviesa del temps”: “Saber viure cada període de la vida amb intensitat i idees clares.” Quan passen els anys volem quadrar-ho tot, ordenar els fets que ens han passat i acceptar les errades i coses que no hem sabut enfocar de forma adequada. El temps cura gairebé totes les ferides.

Comptem amb “sortidors de felicitat”: primer, la coherència. Ser feliç significa viure de forma coherent amb un mateix, amb les pròpies conviccions i amb els nostres principis bàsics; segon, l'harmonia amb els altres, amb el treball propi i amb les circumstàncies que ens envolten; tercer, la unitat de vida; quart, el bon humor, que no és un do de l'esperit, sinó del cor; cinquè, la servicialitat, el sentit fraternal de la història.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Romeus que antany pujaven a Montserrat

En aquests goigs s'hi reflecteixen els estaments socials de la Catalunya del segle XIII

NORA VELA

Historiadora, membre de l'associació Amics dels Goigs i creadora del blog Bibliogoigs

Amb el títol de *Virolai antic a la Mare de Déu de Montserrat: Stella Splendens*, va publicar-se un document com el dels goigs moderns. En elles copiava una cançó en llatí conservada al *Llibre Vermell de Montserrat*, d'autor anònim, potser de finals del segle XIII. El text manuscrit, aquí transcrit, anava acompanyat per una notació musical vinculada a l'entrada i una petita imatge de la Moreneta.

Joan Campabadal havia fet la traducció al català de tota la poesia, *virolai* en aquest cas, en una columna paral·lela. Va voler presentar aquesta primera edició bilingüe el 2005, en recordança d'una conferència seva sobre *Els Virolais*, feta a la seu dels Amics dels Goigs de Barcelona.

Stella splendens / Estel esplendent, *virolai*, cançó que és més coneguda per les interpretacions musicals en concerts moderns, presenta un argument apassionant on ha quedat reflectida la societat catalana d'aquella època, segle XIII, de forma magistral.

En la introducció ja es puntualitza que, a la "muntanya serrada de forma miraculosa", tots els estaments socials s'hi acosten per tal de ser acollits. Seran els rics i els

pobres, els grans i els petits, que acudirán per tornar replets de gràcies. I, per concretar els visitants que es reben, el poeta esmentarà a continuació, en cada estrofa, un grup social.

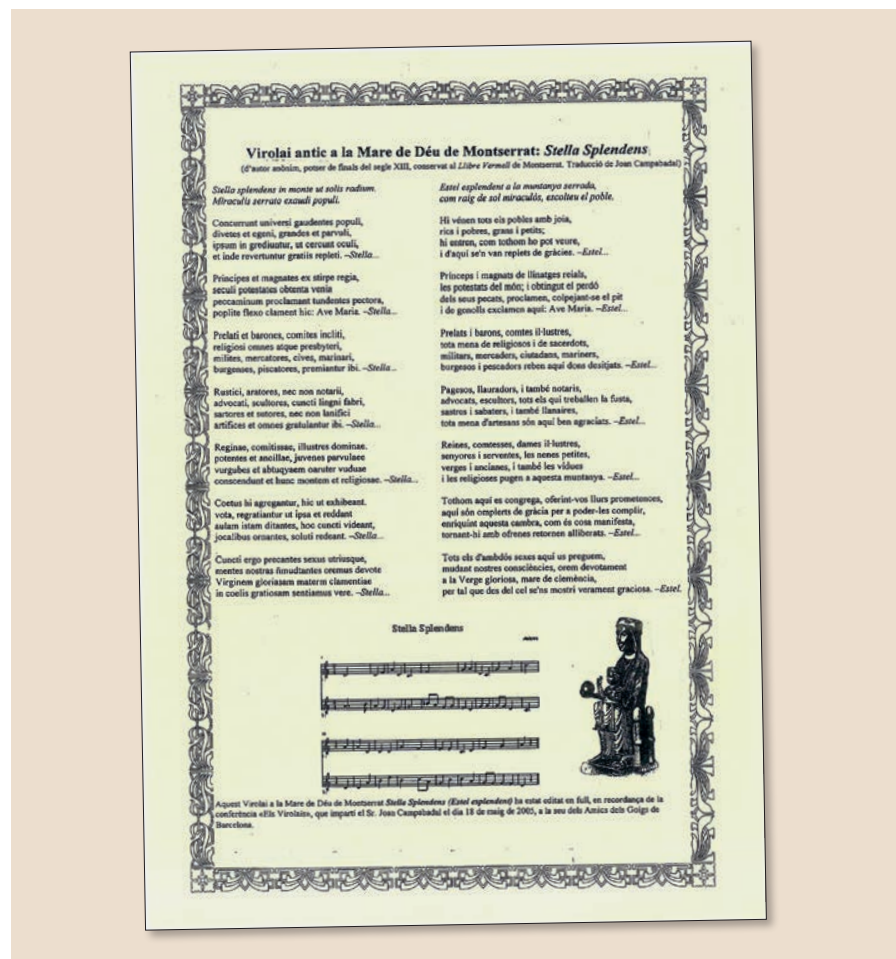
En primer lloc, l'alta noblesa: prínceps i llinatges reials, d'aquí i de tot arreu, que després de ser rebuts i perdonats sortiran cantant l'*Ave Maria*.

Continua una altra noblesa, la que estava integrada pels ciutadans d'estaments religiosos, militars, barons, comtes, i també mercaders, mariners i pescadors. Tots se'n tornen amb les seves peticions desitjades.

Venen a continuació els ciutadans d'oficis més variats, juntament amb la pagesia, que giraven també cap a Montserrat: notaris, advocats i tot tipus d'artesans que es veuran "ben agraciats" en tornar.

Arriben, finalment, les dones, presents en una altra estrofa, de tots els estaments recordades: des de reines a serventes, des de religioses a vídues, des d'ancianes a nenes... totes pujaven a la Muntanya.

Per acabar el retrat social dels romeus a l'*Estel esplendent*, que van voler també portar ofrenes per enriquir la cambra, es destaca el fet

Aquest document és un homenatge als romeus que d'antic pujaven a Montserrat.

que tots i totes retornaven plens de gràcia.

Els dos sexes (*"sexus utriusque"*, fórmula així escrita per resumir els visitants), que "oren devotament a la Verge gloriosa", mare de clemència, per tal que des del Cel se'ns mostri "verament graciosa". És el colofó de la primera romeria montserratina descrita a la *Stella Splendens*.

Vicente Moreno Cullell va publicar a *Sàpiens*, l'any 2010, *La societat catalana en els segles XIII i XIV*, darrer estudi modern del tema dels estaments socials d'aquella època, que ja havia quedat exposat i descrit, per primera vegada de forma magistral, en el nostre antiquíssim *Virolai*. Un altre detall per recordar i recuperar joiosament l'any que es commemora el Mil·lenari de Montserrat, convocatòria que està aglutinant informacions ingents i trobades entusiastes al voltant de la venerada *Stella Splendens*. ■

Cadira pujaescales FARRÉ

Accessibilitat

☎ 93 817 26 81
 ☎ 609 31 45 00
 ✉ info@farre.es
 🌐 www.farre.es

VitalStudio

Que la força t'acompanyi

"Orandum est ut sit mens sana in corpore sano" deia el poeta romà Dècim Juny Juvenal, qui advocava per tenir una ment sana en un cos sa a través de saber demanar en pregària.

És cert que, en ocasions, pot ser realment complicat bregar amb la nostra biologia: pèrdua de força, mobilitat i equilibri, etc., però la saviesa que ens dona el pas dels anys ens confirma que en exercitar-se no tan sols enfortim el cos, sinó que en conservem l'autonomia, la ment àgil i la joia de viure cada dia.

Aquí serem una mica agosarats, en intentar respondre ni més ni menys que sis preguntes, però, per això, cal fer servir la raó, el cor i l'experiència. Com deia Sèneca: "El cos ha de ser entrenat perquè obeeixi la ment, i la ment perquè obeeixi la raó."

QUÈ?

Què és fer exercici? En la seva etimologia, la paraula *exercici* seria treure de la contenció, posar en moviment, en aquest cas el nostre cos, treure'l de la inamobilitat.

COM?

Enfortint gradualment i sense pressa les teves baules musculars més febles. El nostre objectiu no és arribar a ser un Goliath. Tothom sap que a David li va anar molt millor, fins i tot la seva fe va augmentar progressivament.

QUAN?

L'exercici es pot fer en qualsevol moment, però, com diuen alguns experts, "és millor l'entrenament mediocre que fas, al perfecte que no fas". Menys intensitat i més continuïtat és el que ens ha donat millors resultats.

ON?

Per exemple, un gimnàs estil *boutique*, on inicialment es valori el teu estat actual tant físic com anímic, i després dissenyar un programa de recuperació i/o entrenament personalitzat. En definitiva, un lloc on es respiri professionalitat i que ens generi confiança.

QUI?

Pregunta de dues vessants: El *qui*. Recomanem professionals amb abordatge integratiu a les àrees de fisioteràpia, entrenament de força/funcional, nutrició i PNI. A *qui*. No fem distinció en gènere, edat o condició, ja que "no som éssers humans tenint una experiència espiritual, sinó éssers espirituals tenint una experiència humana". Teilhard de Chardin, filòsof i paleontòleg francès, ens recorda la nostra essència comuna tant en allò terrenal com en allò més eteri. A tothom, absolutament a tothom, va destinat l'exercici.

PER QUÈ?

Perquè, tot i que sentim que és massa tard i moltes vegades en despertar ens faci mal cada centímetre del nostre cos, hem comprovat que millorar la relació amb el nostre cos ajuda a tenir la tan anhelada força vital. "Moure's no és un luxe, és una medecina." Quelcom de tot això s'esmentava també a la Bíblia: Proverbis 31,17: "Es posa amb energia a la feina, fa anar els braços amb vigor", tot al·ludint a la fortalesa física com a virtut.

VitalStudio
salut i benestar

VitalStudio,
centre d'entrenament
personal wi nutrició

Plaça Adrià 3 - 08021 Barcelona
Tel: 654 518 278

Maya Martínez,
directora de VitalStudio.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Per què el nombre de miops creix a tots els països?

Flickr / Andy Simmons

A Catalunya tenim prop de dos milions de persones que són miops.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Ja haureu observat que actualment veiem més gent que pateix de miopia. Potser, fins i tot, en teniu casos entre els vostres parents o coneguts. És una realitat que fa pensar, perquè és arreu del món que passa això. A Catalunya tenim ara prop de dos milions de persones que són miops i una quarta part d'aquests dos milions tenen entre 17 i 27 anys, segons dades del Col·legi Oficial d'Òptics Optometristes de

Catalunya. La notícia és que això va en augment. I percentatges ben alts i creixents es troben també a les altres regions d'Espanya. I si parlem de tot el planeta, hem de dir que les estadístiques mostren que l'existència de la miopia en un conjunt de 50 països observats s'ha triplicat entre el 1990 i el 2023. Concretament, hi ha llocs com la Xina, Singapur i Corea del Sud on la miopia s'ha convertit en un veritable problema de salut pública perquè s'ha calculat, a partir del nombre creixent que s'ha percebut, que podrien arribar al 54% el 2030 entre els més joves.

La miopia és un defecte de l'ull que fa que la llum no s'enfoqui directament a la retina, com seria natural, cosa que comporta que els objectes llunyans es vegin borrosos. La miopia més comuna apareix al voltant dels 6 anys i augmenta gradualment

amb el temps. I encara que tenir una miopia baixa no és un problema (les ulleres ho arreglen), a partir de tenir 6 diòptries ja es considera que l'ull té risc de patir glaucoma, desprendiment de retina, cataractes prematures... i cal donar-hi importància.

Quin és l'origen d'aquesta "epidèmia" de miopia que s'ha originat al món? Una de les causes és estar tancat a casa fent ús de mòbils amb pantalla, cosa que fa que la mirada a la llunyania es deixi tant de banda que acabi perdent-se la capacitat de contemplació de la natura distant. L'ús de pantalles incrementa fins a un 21% el risc de patir miopia. L'hàbit de mirar-ho tot de prop fa que el sistema visual s'hi vagi adaptant, però amb això no pot estar dit tot. Segurament hi ha altres factors que influeixen en aquest camp. Deixem que els experts hi continuïn investigant. ■

TRADICIONS REMEIERES

L'arbocer

Flickr / Pedro Cifuentes

Les fulles de l'arbocer tenen propietats terapèutiques per a malalties del ronyó.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

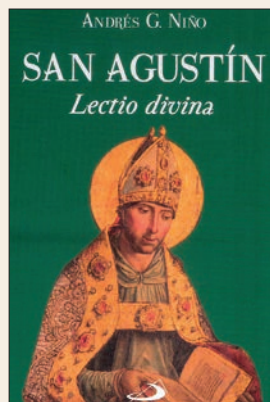
A Catalunya l'arbocer o arboç (llat., *Arbutus unedo*; cast., *madroño*, *alborocera*) popularment també es coneix com a cirerer de llop o cirerer de pastor. És un arbust que sol créixer en els erms i en els alzinars d'una bona part dels boscos de la zona del litoral i, àdhuc,

de les zones muntanyenques de poca elevació d'arreu de la península Ibèrica. Des d'època força antiga hom troba arbocers plantats a claustres i jardins conventuals i monàstics i, també, n'hi ha a parcs i jardins de moltes ciutats d'Europa, atesa la bellesa i verdor permanent de la seva fulla.

Pel que fa als aspectes remeiers, cal assenyalar que l'escorça del l'arbocer conté, de manera força abundant, una substància anomenada taní. Les fulles de la planta gaudeixen de propietats terapèutiques eficients per a malalties del ronyó i fins en alguns casos d'infecció de les vies urinàries. A més, la fulla de l'arbocer té propie-

tats astringents que s'apliquen amb notable eficàcia per tallar les diarrees. Cal assenyalar que l'arbocer duu una substància anomenada arbutina que li dona una certa amargor i que, dita amargor també es manté en el gust de la mel elaborada amb la flor de l'arboç.

L'arboçó —o arbocet, que és la cirereta que fa l'arbocer— és gustosa i mengívola quan ha madurat del tot (triga un any!). En la cuina medieval, dels arboçons macerats, se'n feia un vinagre vermell molt vigorós que potenciava el gust de les menges. A l'article vinent us parlaré, si a Déu plau, sobre les nombroses propietats medicinals de l'all. ■

ANDRÉS G. NIÑO

San Agustín. Lectio divina

Ediciones San Pablo, 2025, 276 pàg.

Aquest llibre convida el lector a redescobrir la lectura orant de la Bíblia a través de l'experiència espiritual de sant Agustí. Una proposta per als qui cerquen créixer en la vida cristiana; un encontre viu amb Déu.

Llibres més venuts el mes d'AGOST

+claret

EQUIP D'EDICIÓ DE L'EDITORIAL CLARET

Diakonia. Agenda 2026

Editorial Claret

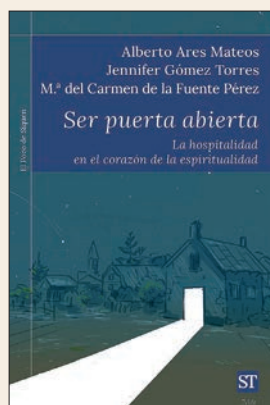
JOAN DE LA CREU

(edició i traducció de PERE LLUÍS FONT)

Poemes essencials / Editorial Fragmenta

SANT JOSEP MARIA ESCRIVÀ DE BALAGUER

Forja / Editorial Albada

AUTORS DIVERSOS

Ser puerta abierta

Editorial Sal Terrae, 2025, 224 pàg.

Un al·legat realista sobre el poder de l'hospitalitat per guarir ferides, unir el que està separat i crear lligams de germanor en una societat diversa i marcada per la por. Camins de reconciliació en el món actual.

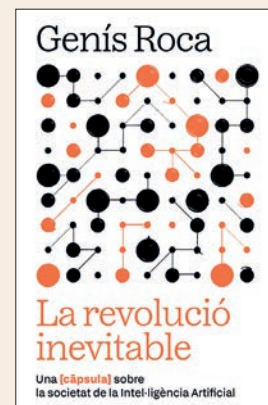

JOSEP LLADONOSA I GIRÓ

La cuina catalana de fa 700 anys

Viena Edicions, 2025, 192 pàg.

L'autor ens acosta a la nostra cuina primigènia. A partir de manuscrits, quasi sense mesures ni pesos i amb tècniques culinàries poc depurades, reelabora les receptes medievals perquè puguem assaborir-les avui a la nostra taula.

GENÍS ROCA

La revolució inevitable

Ara Llibres, 2025, 96 pàg.

Una reflexió crítica i humanista sobre les múltiples cares de la intel·ligència artificial. Una guia per navegar enmig d'aquesta onada imparable, on es posen sobre la taula les oportunitats que ofereix, així com també els riscos inherents.

CRÍTICA DE TEATRE

Li deien Peter Brook...

ANDREU
SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

La versió de *La tempestat*, de William Shakespeare, dirigida per Oriol Broggi (Barcelona, 1971), ha recordat l'herència de la qual se sent artísticament beneficiari el director des que el 1993, encara pipioli, va descobrir el mestratge escènic de Peter Brook al Festival d'Avinyó que marcaria el seu futur.

La posada en escena d'aquesta nova mirada a *La tempestat* no escatima algunes picades d'ullet als elements que caracteritzaven els muntatges del director londinenc Peter Brook (Londres, 1925 - París, 2022), des de la típica sorra de La Biblioteca a algunes peces del vestuari o els bastons, les canyes i també l'ambientació, el teló, la catifa, les oliveres, el rocam, el color, el so de les ones i les gavines, la densitat atmosfèrica, molt brookiana, que es fa evident sobretot en l'arrencada del naufragi i que no s'abandona durant les dues hores de la representació.

El que Peter Brook no tenia a l'abast era un actor com el nostre —amb perdó per l'apropiació indeguda—, el nostre Pròsper, Lluís Soler. Ell és el principal atractiu i el personatge principal de l'obra. I és qui, sense proposar-s'ho, sembla que pregoni a la companyia i a l'auditori: "Shakespeare es diu així i només així és com s'entén en cos i ànima." Quan una companyia té un alfil com ell, moure's al seu voltant és, no només agraït, sinó estimulants per a tothom.

I així ho fan també els altres intèrprets, amb menció especial per a l'actor Babou Cham, en el personatge d'Ariel, bonàs i ple de vida lliure, discretament racialitzat, opció que afegeix un missatge subtil benintencionat. El rodatge de les funcions, després de la primera tongada d'estiu del Festival Grec, segurament que ha polit alguns buits: la profunditat de l'escenari —nau enllà— es menjava

o es menja a vegades la bona audició que es manté en general en totes les altres escenes.

I com a afegit anecdòtic, una flaca dramàtica amb un respir humorístic enmig del discurs que fa que pugui semblar que aquesta *Tempestat*

estigui contagiada per l'anomenat actualment "gas del riure". En tot cas, benvingut sigui aquest altre "gas del riure teatral" inofensiu enmig d'una història de rerefons dramàtic com el de *La tempestat*, considerada el testament literari de William Shakespeare. ■

"LA TEMPESTAT", de William Shakespeare

INTÈRPRETS: Xavier Boada, Babou Cham, Clara de Ramon, Eduard Paredes, Xavier Ripoll, Oriol Ruiz Coll, Lluís Soler, Jacob Torres i Ramon Vila

Producció de La Perla 29 i Grec 2025

DIRECCIÓ: Oriol Broggi

Teatre La Biblioteca, Barcelona

Fins al 12 d'octubre

L'actor Lluís Soler, al centre, en una de les escenes de l'obra "*La tempestat*" al Teatre La Biblioteca.

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

Aprendre a sentir-se bé des del pensament

LLUÇÀ POU
Historiador i teòleg

DAVID D. BURNS

Sentirse bien

Ediciones Paidós, 2010, 432 pàg.

El Dr. David D. Burns no tan sols ofereix eines contra la depressió: ofereix una nova manera de mirar la vida. Basat en anys de recerca empírica i en el treball clínic amb centenars de pacients, aquest llibre aplega mètodes científics i accessibles per canviar com ens sentim... començant per com pensem.

La base de la seva proposta és la teràpia cognitiva, un enfocament terapèutic que parteix d'una idea senzilla però poderosa: els nostres estats d'ànim estan profundament determinats pels nostres pensaments. Quan una persona està deprimida o ansiosa, tendeix a veure el món de manera distorsionada i pessimista. Aprèn, sense adonar-se'n, a interpretar-ho tot en contra seva. Però, amb una mica d'entrenament, és possible identificar aquestes distorsions, qüestionar-les i transformar-les. En el llibre s'ofereixen alguns quaderns per treballar aquest canvi d'una visió negativa a una altra de més real, positiva.

El més esperançador és que aquestes tècniques no estan reservades a professionals o a pacients amb un diagnòstic greu. Burns insisteix que tots podem beneficiar-nos d'una "posada a punt mental", igual com fem exercici físic per cuidar el cos. Amb exemples pràctics, exercicis i relats de casos reals, el llibre ensenya com sortir d'aquest "mode fosc" en què caiem quan tot sembla perdre sentit.

Un dels passatges més colpidors és el que narra l'experiència de Fred, un veterà militar que, després de més d'una dècada de depressió resistent a tota mena de tractaments, continuava murmurant: "Vull morir-me." Aquesta trobada va ser, per a Burns, un punt d'inflexió: va comprendre que la psiquiatria necessitava més que fàrmacs o tècniques mecàniques. Necessitava una eina humana, raonable i efectiva. Així va ser com es va acostar al Dr. Aaron T. Beck, creador de la teràpia cognitiva, i va comprovar en els seus pacients que fins i tot els més desesperançats podien experimentar una transformació emocional si aprenien a veure el món d'una altra manera. ■

UN NOU LLINDAR

El misteri de la Creu

La creu de Jesús és i serà sempre un misteri, que per als cristians és un misteri de fe, d'esperança i, sobretot, d'amor, al mateix temps sabem que "en la feblesa, hi trobem la nostra força". La nostra resposta es nodreix d'aquestes paraules de sant Pau: "Nosaltres prediquem un Messies crucificat, que és un escàndol per als jueus, i per als altres un absurd. Però aquells que Déu ha cridat, tant jueus com grecs, veuen en ell el poder i la saviesa de Déu..." (1Co 1,23-25). Per entendre-ho, mirada i cor han de deixar-se "atreure" per Jesús crucificat.

Els pobles protesten quan es veuen sotmesos a suportar una creu injusta. Pensem en totes les reaccions en relació amb la situació de Gaza a Palestina, d'Ucraïna i de molts altres països quan el seu deteriorament ja és insuportable. Ens seguim demanant com aturar tanta violència contra persones indefenses i innocents. La creu de Jesús és també obra dels homes i dones d'avui. És la creu carregada injustament. Les necessitats artificials que ens creem, l'augment del negoci d'armes, tota despesa escandalosa es converteix en creu feixuga carregada sobre el cos feble i nafrat del qui ja no té forces per parlar ni per mantenir-se dret. Pensem en la necessitat d'una "pau desarmada i desarmant", com ens demana el papa Lleó XIV.

Posem fixa la mirada en Jesús crucificat. Ell viu en la seva persona el drama de la persecució i l'enigma de la mort, drama i enigma que per ser Déu i home pren una significació salvífica definitiva per a la humanitat. Els cristians ho entenem així des de la fe, i així ho anunciem. Jesús, carregant la creu i ressuscitant, ha fet que sigui possible arribar a la vida definitiva en Déu i per sempre.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**

Ferran Almendros, Pilarín Bayés, Àngeles

Conde, Juanjo Fernández, Quique Fernán-

dez, Tica Font, Victoria García, Antonio

Gil, Carla Hortigüela, Concepció Huerta,

Agustín Labrador, Ignasi Miranda, Glòria

Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau,

Joan Pallarès-Personat, Lluçà Pou, Armand

Puig, Quique, Meritxell Ruiz, Jordi Sánchez,

Valentí Serra, Andreu Sotorra, Sebastià

Taltavull, Anna Torné, Nora Vela

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada perLes opinions expressades pels nostres
col·laboradors no reflecteixen necessà-
riament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **diumenge 21 de setembre**, a les
20.00, concert de Michelle Francis
i Maria-Neus Devesa amb obres de
Verdi i Wagner entre d'altres. Ta-
quilla inversa (c/ Consell de Cent,
293 - Barcelona).

MEDJUGORJE

Del **dijous 16 d'octubre al dijous 23**,
peregrinació a Medjugorje (tel. 676
059 594). Organitza: Associació Fills
de Medjugorje.

Girona

MARE DE DÉU DELS DOLORS

El **dilluns 15 de setembre**, a les
20.00, missa presidida pel bisbe fra
Octavi Vilà a l'església dels Dolors
de Girona.

CATALONIA SACRA

El **dissabte 20 de setembre**, a les
12.00, visita guiada al vitrall de Ra-
fael Masó a l'església de Sant Julià i
Santa Bassilisa de Verges amb Anna
Santolaria (reserves@cataloniasa-
cra.cat).CICLE "ELS ORGUES DE
CATALUNYA"El **dissabte 20 de setembre**, a les
18.00, concert de Jordi Figueras a
l'església parroquial de Santa Co-
loma de Farners.

GERMANES FRADERA

El **diumenge 21 de setembre**, a les
10.30, missa solemne i presentació
de la biografia *Germanes Fradera. Ple-
nitut de fe i compromís* de Núria Felip
a la parròquia de Santa Coloma de
Farners.Sant Feliu de Llobregat
NATURAEl **divendres 19 de setembre**, a les
18.00, conferència *La muntanya sa-
grada al món: símbol i arquetip* amb
Josep M. Mallarach, a la Biblioteca
Mare de Déu de Montserrat del Bruc.

SANTA TECLA

El **dissabte 20 de setembre**, a les
12.00, trasllat de la imatge de san-
ta Tecla des de la parròquia de Sant
Bartomeu i Santa Tecla de Sitges fins
al carrer Santiago Rusiñol, 4, on tin-drà lloc la pregària d'inauguració en
l'exposició de la imatge de la santa.

Tarragona

AUSCHWITZ

El **dimarts 16 de setembre**, a les
18.30, presentació del llibre *Humans
a Auschwitz* de Joan Albert Vicens a
la llibreria de l'arquebisbat de Tar-
ragona.

CATEDRAL

El **dijous 18 de setembre**, a les 21.00,
concert *Salve Thekla Gloriosa*; el **dis-
sabte 20**, a les 22.30, representació
del *Retaule de santa Tecla* a la catedral
de Tarragona.

Terrassa

SARDANES

El **diumenge 21 de setembre**, a les
17.30, sardanes per a orgue a la par-
ròquia de Sant Esteve de Granollers.

Tortosa

MARE DE DÉU DE PALLEROLS

El **diumenge 21 de setembre**, a les
18.00, missa de la festa de la Mare de
Déu de Pallerols i processó a la par-
ròquia de Sant Bartomeu de la Sénia.

Vic

ROMÀNIC

El **divendres 19 de setembre**, a les
19.00, presentació del llibre *Amb ulls
de romànic* de Joan Pau Inarejos a la
Llibreria Parcir de Manresa.

COVA DE MANRESA

El **dissabte 20 de setembre**, a les
10.30, camí de contemplació en si-
lenci i en comú (tel. 938 720 422).

MUSEU EPISCOPAL DE VIC

El **dissabte 20 de setembre**, a les
11.00, visita guiada *Bèsties* pels ca-
pitells, frontals, retaules i objectes
decoratius de la col·lecció del museu.PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPAPerquè, inspirats per sant Francesc,
experimentem la nostra interde-
pendència amb totes les criatures

ISABEL CAMPMANY

Delegada de Catequesi de Sant Feliu de Llobregat

“Tota la comunitat cristiana ha de ser catequètica”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Emocionada i agraïda. Així és com se sent Isabel Campmany, delegada diocesana de Catequesi del bisbat de Sant Feliu de Llobregat, perquè el 28 de setembre vinent serà instituïda amb el ministeri laical de catequista pel papa Lleó XIV. Serà en una gran celebració en el marc del Jubileu dels Catequistes, que es fa del 26 al 28 de setembre a Roma. Uns 50 catequistes rebran els ministeris. N'hi ha 4 d'espanyoles, entre les quals Isabel Campmany, en representació de la Conferència Episcopal Tarraconense. Campmany té 65 anys i treballa al Departament d'Administració de la Universitat Politècnica de Catalunya.

Va començar de catequista als 15 anys. Com ha viscut i viu aquesta crida?

És una vocació, una crida, a la qual responem de la millor manera possible. El catequista és una persona que viu al món, que treballa, que és mare i pare de família —jo tinc tres fills i tres nets—. Estem al món, entenem el món, estimem el món i des d'aquí treballem per posar l'Evangeli al món. Per això és tan important el testimoniatge. La nostra fe és raonable i es pot explicar, però, per fer-ho, necessitem una formació. La catequesi, a més, no se circumscriu als infants, cada vegada més engloba

les famílies, els adults, els joves, els adolescents...

Per arribar a l'infant cal fer-ho abans a les famílies. Aquest és el repte?

Sí, el principal repte és arribar a les famílies i aconseguir comunicar-los la Bona Nova. Les famílies són molt diferents d'anys enrere i l'Església no ha canviat a la mateixa velocitat. Abans la iniciació cristiana venia feta de casa, mentre que ara el que hem de propiciar és el primer anunci, és a dir, el desig de conèixer l'Evangeli. Si no hi ha aquest desig és com voler que mengi algú que no té gana. El primer és l'anunci de l'Evangeli, la salvació, i després hi entra la part formativa i catequètica. I malgrat que ha baixat molt el nombre d'infants que reben la Primera Comunió, hem d'aprofitar els que sí que ens venen, perquè potser d'aquí a un temps no els tindrem. És un do de Déu que vinguin i nosaltres hem de mirar la manera com podem comunicar-los l'Evangeli amb el nostre testimoni i la nostra alegria. El catequista no és model, és testimoni, i és testimoni d'esperança.

El punt 145 del document final del Sínode diu que el servei del catequista “ha de ser més valorat i sostingut per la comunitat, allunyant-se d'una lògica de delegació, que contradiu la sinodalitat”. Encara es viu aquesta lògica de delegació?

Sí, i per això és important recordar que nosaltres som subjectes actius. El catequista no és l'ajudant del rector ni del bisbe, té una funció concreta. A l'Església, cadascú tenim la nostra missió. En aquest sentit, m'agrada dir que tota la comunitat ha de ser catequètica. No som catequistes d'un dia, que fem la sessió de catequesi i prou. Som catequistes les vint-i-quatre hores del dia i tota la vida, amb el sosteniment de la comunitat.

Escoltant, sentiràs!

nous continguts, noves veus

— ESTRENEM TEMPORADA —

www.radioestel.cat